

Glas Naklo

oktober 2018 občine

Številka 96/leto 24

Andreja Kosec, odgovorna urednica

Letošnje leto je posvečeno ohranjanju in spodbujanju kulturne dediščine in že od lanskega novembra potekajo prireditve, delavnice, razstave in najrazličnejše obeležitve tudi v organizaciji društev naše občine. Evropsko leto kulturne dediščine nosi slogan Naša dediščina: kjer preteklost sreča prihodnost. Eden izmed osrednjih dni je bil tudi svetovni dan čebel v maju, v septembru pa je aktivnostim posvečeno več strnjenih dogodkov. Najboljši promotorji umetnosti in kulture so zagotovo ljudje z renomejem, umetniki, ki se »razgaljajo« in razkrivajo lepoto v pesmih, slikarijah, glasbi in izdelkih, ki dvignejo duha.

Najstarejši košček svetovne kulturne dediščine je bil najden na Ljubljanskem barju – kolo. Staro naj bi bilo 5200 let, uporabljali pa so ga tedanji prebivalci Ljubljanskega barja. Zgodovina kolesa in kolesarstva pa se je (po podatkih Wikipedije) začela razvijati v 19. stoletju. Od najbolj bizarnih oblik, ki so danes senzacije tudi na srečanjih oldtimerskih klubov, do naj-sodobnejšega električnega je torej minilo okrog 200 let. Tako preprosto in hkrati tako naporno, ko sedemo nanj in požemo. Ste kdaj pogledali svoje kolo in v njem videli kulturno dediščino? V našem časopisu je vedno več prispevkov kolesarskih navdušencev, ki na tak način odkrivajo lepoto življenja.

Sicer pa je umetnost v pravem pomenu besede iz kulturne dediščine ustvaril klarinetist Boštjan Gombač, ki je iz koščene piščali, imenovane tidldibab, stare približno 60.000 let in najdene v jami Divje babe, izvalil glasbo. Glasbo, ki živi in poživlja. Tisti, ki ste bili na njegovih performansih, virtuoznih nastopih, ga ne morete pozabiti.

Da kulturno izročilo zadnja leta doživlja pravi preporod, nam sporočajo otroci in mladi, navdušeni nad panjskimi končnicami, ljudskimi plesi, inštrumenti idr. Pa ni treba iskati prav daleč po Sloveniji, da bi jih našli. Folklor je v Naklem (s tem mislim celotno občino) na zavirljivi ravni, vpis otrok v krožke z ročnimi deli narašča. Posebna ročna umetnost so čipke. Med drugim tudi s sodobnimi motivi postajajo iz zaprašene zakladnice prave umetnine in modni dodatki, ki so jih ljudje vzljubili in jih radi kupujejo.

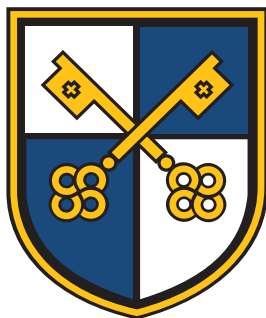
Namen umetnosti naj bi bilo zbujanje čustev pri bralcih, poslušalcih ..., kakršnih koli pač. Zgodovina umetnosti nam sicer odpre pogled v najskrajnejše bizarnosti prikazovanja življenja. Vrednote pa, ki jih umetnost predstavlja, so po mojem mnenju dosti plemenitejše. Umestnost človeku prebujajo zavedanje o sebi (pa ni toliko važno, ali sem ustvarjalec ali opazovalec), pomaga razumeti preteklost, zbujajo sočutje – čutenje drugih in sebe. S tem pa pripomore k lepšemu svetu.

Najbrž me je res malo zaneslo v razmišljanju, a pogosto vidim, da kjer ni umetnosti, tudi ni kulture. Kulture med ljudmi. Zato jo imam rada v vseh oblikah, čeprav jih ne razumem. Pa saj sploh ni treba razumeti. Treba pa jo je podpreti – z obiski galerij, koncertov, s kupovanjem knjig oz. s čimer koli, kar nas pritegne. To je velik del tistega, kar ostane. Dediščina, duh časa.

V tej številki ...

ŽUPANOV GLAS	3
POD ČRTO	4
Občina Naklo: s pomočjo evropskih sredstev več spodbude za podjetnike, nove kolesarske povezave in zanesljiva oskrba s pitno vodo	4
Novo priznanje za uspešno delo	5
Javni razpis	6
IZ NAŠE SRENJE	7
Končana obnovitvena dela v župniji Duplje	7
Podbreška potica v Strasbourgu pustila odličen vtis	8
Nekaj besed o ŽePZ Dupljanke	9
Tudi v turizmu se je treba obračati po modi	10
Letni mini tabor reševalcev KD Naklo	11
Dan odprtih vrat Kinološkem društvu Naklo	12
Iz alpskega v primorski svet	13
Moto društvo Oldtimer Naklo praznuje 20 let	14
PODARIM – DOBIM v Naklem	15
Izlet starostnikov nad 80 let	16
Uspešno sodelovanje Društva upokojencev in Občine Naklo	17
GLAS JE DRUGI OBRAZ	18
Primož Gnidovec s harmoniko osvaja poslušalce doma in po svetu	18
KULTURNI ODMEV	19
Čudež svetlobe	19
Vabilo na dobrodelni koncert	19
Tretja samostojna čipkarska razstava naklanskih Modrih spominčic	20
Bogato in pestro folklorno leto	22
Goriški slavček je zapel ob spominu na bistriške žrtve	23
JAZ PA RAZMIŠLJAM TAKO	25
Prebivalci Naklega so 'Naklanci', 'Nakljanci', 'Nakelčani' ali 'Naklani'?	25
ŠPORT	28
Kolesarji osvojili Split	28
ZAPISI ŠOLSKIH PERES	29
Biosferni park Nockberge – projekt MI v Evropi	29
Krkinjo priznanje dijakom Biotehniškega centra Ekošportni dan na Biotehniškem centru Naklo	30
»Očistimo Naklo«	30
Učenci so radi brali stanovalcem Doma	31
Prvi šolski dan	31
Zločin za okolje	32
Od prijateljev do sovražnikov	32
Gibanje za male in velike v vrtcu	33

Prispevke in fotografije za decembrsko številko pošljite **do srede, 5. decembra 2018**, na elektronski naslov **urednistvo.glasnaklo@gmail.com**. Besedila opremite s fotografijami v .jpg formatu, ki jih pošljite kot samostojne datoteke (ne v Wordu) in jim pripišite spremno besedilo.

Izdajatelj:

Občina Naklo,
Stara cesta 61, 4202 Naklo

Odgovorna urednica: Andreja Kosec

Uredniški odbor: Ana Pintarič, Andreja Kosec, Franci Šinkar, Helena Krampf Nikač, Zdravko Cankar, Katja Bevk, Andreja Prosen.

Lektoriranje: Andreja Kosec

Izvedba: Specom d. o. o.

E-naslov: specom@specom.si

Trženje oglasnega prostora:

040/202 384

Oblikovanje: Matej Rauh

Glasilo GLAS OBČINE NAKLO praviloma izhaja petkrat letno (februar, april, junij, september, december). Brezplačno ga prejmejo vsa gospodinjstva v občini Naklo.

Naklada 1.900 izvodov

Naslovnica: Vila Škarjarija

Foto: Alenka Vrhovnik

Datum izida: 5. 10. 2018

ISSN 2591-0515 za tiskano izdajo

ISSN 2591-0523 za spletno izdajo

Oddaja gradiva

Prispevki, prejeti po tem datumu, ne bodo objavljeni v tekoči številki. Besedila in fotografije se pošiljajo na elektronski naslov **urednistvo.glasnaklo@gmail.com** s pripisom »za Glas občine Naklo«. Uredništvo si pridržuje pravico lektoriranja, krajšanja in prirejanja člankov glede na prostorske zmožnosti ter zavrnitve člankov z žaljivimi vsebinami in navedbami, ki niso v skladu z Zakonom o medijih. Rokopisi, zgoščenke, fotografije in drugi materiali se ne vračajo, razen na izrecno željo avtorja. Anonimni in nepodpisani članki ne bodo objavljeni. Mnenja avtorjev prispevkov niso vedno mnenje uredništva.

Spoštovane občanke in občani!

Upam, da ste lepo preživeli poletje in si napolnili baterije za deževne jesenske in hladne zimske dni. Otroci so že v vrtcih in šoli, mi vsi pa po službah.

Počasi zaključujem svoj drugi mandat in prav je, da nekako tudi potegnemo črto in ocenimo vrednost moje dela in truda občinske uprave Občine Naklo. Ljudski pregovor pravi, da se da vedno narediti bolje in tega se tudi sam močno zavedam. Vendar sem v dani situaciji zadovoljen s svojim in delom občinske uprave. Vedno pa bom strmel k temu, da bo občinska uprava servis našim občanom in da smo na Občini zaradi Vas, spoštovane občanke in občani, in ne obratno. Glede na dano situacijo smo zelo uspešno počrpali kar nekaj EU sredstev. To so projekti, ki bodo zaživel v letih 2019 in 2020.

Projekti, ki pa nam lepšajo okolje in omogočajo večji življenjski standard, so pa bili nekateri izvedeni, nekaj nam jih pa predvsem zaradi objektivnih razlogov ni uspelo izvesti. Prvi dve leti mandata sta bili zelo stresni predvsem zame in celotno občinsko upravo. Dobro smo se zavedali, kaj nam visi nad glavo, saj je bila dnevna tema tožba GGD za vračilo sredstev nakupa zemljišč v Gobovcih. Na žalost so bili podpisani aneksi k pogodbi o vračilu teh sredstev, kar je bila tudi posledica za tožbo in vračilo milijona in šesto tisoč evrov. Vračilo tega zneska nas je ustavilo v razvoju za kar lepo investicijsko obdobje, zato so določeni projekti ostali nerealizirani in so v načrtu za izvedbo v letih od 2019 do 2021. Tako bomo v naslednjih letih končali s kanalizacijo v Podbrezjah, Gobovcih, na Okroglem in na Polici. Zame so to najpomembnejši projekti v občini Naklo.

Kljub temu, da smo omenjeno vsoto že vrnil, pa nam je uspelo v vseh štirih letih poskrbeti za vse družbene skupine v naši občini. Zame osebno pa je zelo pomembno, da poskrbimo za našo mlado generacijo. Vedno zagovarjam stališče, da če pomagam otroku, dejansko pomagam trem ali celo več ljudem hkrati

– pomagam otroku in še staršema. Ne nazadnje pa nisem človek, ki bi pozabil na ostale družbene skupine.

Ker se bliža čas volitev, ne bom na tem mestu razpravljaj in polemiziral z različnimi civilnimi iniciativami in anonimnimi pismi. Kar mislim, vedno povem direktno in človeku v obraz, brez skrivanja za anonimnimi pismi in civilnimi iniciativami. Moja stališča so v določenih primerih resda malo vizionarska, a brez drznih načrtov ne bomo nikdar napredovali.

Zato ostajam tak, kot sem in svoje vizije ne bom prilagajal posameznikom, ki bi v tem videli svojo lastno korist.

S spoštovanjem

Marko Mravlja, župan

Občina Naklo: s pomočjo evropskih sredstev več spodbude za podjetnike, nove kolesarske povezave in zanesljiva oskrba s pitno vodo

Tomaž Pliberšek

Po mladinskem športnem parku in urejanju cestne infrastrukture je čas za nove investicije, s katerimi bo Občina Naklo tudi s pomočjo dopolnitve Dogovora za razvoj regij (DRR) v osnutek, v katerega so uvrščeni njeni pomembnejši projekti, svojim prebivalcem, v želji povečati udobje in kakovost življenja, zagotovila spodbujanje podjetništva, trajnostno mobilnost ob skrbi za okolje in poskrbela za zanesljivost oskrbe z zdravstveno ustrezno pitno vodo. Vidno mesto ostaja tudi za sodelovanje v sklopu LAS Gorenjska košarica, kjer Občina Naklo sodeluje pri več projektih.

vzpostavljata daljinska kolesarska pot ter sistem izposoje koles, njihovega shranjevanja in parkiranja. Ker je Gorenjska reliefno razgibana, kar vsekakor pomeni tako potencial kot izživ, je obstoječa kolesarska infrastruktura pomanjkljiva, kar bo potrebno spremeniti ravno zaradi varnejše vsakodnevne kolesarske mobilnosti (tudi s sodelovanjem z Občino Tržič – povezava mestnega jedra z zalednimi vasi). Partnerska naložba bo pomenila napredek k prehodu v t.i. nizkoogljično družbo in varno mobilnost. Za vzpostavitev novih odsekov ločenih kolesarskih stez/pasov, prometno-signalizacijsko opremo in druge potrebne posege v infrastrukturo, bo okvirno potreben 1 milijon evrov iz različnih virov financiranja – evropskih, nacionalnih in občinskih sredstev.

Investiciji v poslovno cono bodo namenili več kot pol milijona evrov

V okviru DRR kot novega instrumenta regionalne politike je Občina Naklo v luči svoje vizije in strategije sklenila dogovor in uspešno oddala najavo v prednostnih naložbah Operativnega programa za izvajanje evropske kohezijske politike v obdobju 2014–2020. Tako bo napredka in izboljšane kakovosti s spodbudami deležno področje podjetništva, saj Občina stremi k oblikovanju konkurenčne poslovne infrastrukture, ki jo bo uresničevala z oblikovanjem enovite poslovne cone Polica. Pri tem bo pozornost na zagotavljanju konkurenčnih pogojev za interesiranim obstoječim in potencialnim nosilcem gospodarske rasti, s čimer se bo prispevek poznal tudi širše, v okviru regije. Občina kot ključni dejavnik svoje vizije in strategije prepoznava nudenje konkurenčnih pogojev za gospodarsko rast, ki se bo posredno pokazala tudi v zagotavljanju trajnostnih delovnih mest z upoštevanjem medgeneracijske etike in koristne izrabe prostora, pri čemer obravnavano do sedaj degradirano območje pomeni predvsem potencial za razvoj prostora na meji med Občino Naklo in MO Kranj.

Za trajnostno, zeleno in varnejšo mobilnost

Občina Naklo je uspešno pristopila tudi k pridobivanju sredstev za investicije v kolesarsko infrastrukturo, ki poleg turistične kolesarske mreže zagotavlja trajnostno mobilnost in s tem predvsem izboljšanje kakovosti življenja ter skrb za okolje ob zmanjšanju motornega prometa zaradi možnosti uporabe alternativnih vrst prevoza. Tako se kot temeljni ukrep

Zagotavljanje zanesljive oskrbe s pitno vodo

Ker je zagotavljanje trajnostne oskrbe z zdravstveno ustreznim pitno vodo kategorija, ki je v mednarodnem prostoru opredeljena kot temeljna človekova pravica, tudi Občina Naklo stremi k ukrepom zagotavljanja javnega vodovoda na vseh območjih, zmanjšanju vodnih izgub in doslednemu zagotavljanju rezervnih virov, čemur bo okvirno namenila slabega pol milijona evrov. Podnebne spremembe in ostali nepredvidljivi dejavniki zahtevajo sistematičen pristop k varni oskrbi s pitno vodo, pri čemer je javni vodovod v veliki večini zgrajen, operativni program TEOVS pa bo pripomogel k zmanjšanju vodnih izgub. Prav tako bodo zamenjani neustrezni odseki povezav med vodooskrbnimi sistemi med občinami (Naklo, Tržič, Kranj), kar bo zagotavljalo tudi boljšo izkoriščenost že zgrajenega vodooskrbnega sistema, izničili bodo dnevna nihanja porabe vode in onemogočili tveganje poškodovanja vodnih virov.

Sodelovanje v lokalni akcijski skupini bo prineslo raznolike projekte za vse generacije

Poleg spodbujanja gospodarstva, urbane mobilnosti in komunalne urejenosti območja lokalne skupnosti Občina Naklo v programskem obdobju 2014–2020 sodeluje tudi pri sofinanciranih projektih LAS Gorenjska košarica, med katerimi velja omeniti medgeneracijske projekte t.i. Zelene rešitve, Hitro s kolesom, Počakaj na bus, Pametna razsvetljava, Žive legende, Medgeneracijski centri, Spoznajmo biodiverziteti v naseljih – tematska pot Čudovita narava pred vašim pragom, Arhitektura gorenjskih vasi in ostale. ●

OŠ Naklo

Novo priznanje za uspešno delo

Milan Bohinec, ravnatelj

Petek, 21. septembra 2018, je za našo šolo pomenil novo pomembno potrditev uspešnega dela v preteklem obdobju. Po junijskem prejemu naziva Kulturna šola, ki ga bomo uporabljali v obdobju od leta 2018 do leta 2023, smo bili izbrani še med nominirance za naziv najboljše kulturne šole v letu 2018. Že sama nominacija nam je pomenila veliko čast in spoznanje, da tudi po Sloveniji prepoznajo naš prispevek na kulturnem področju. Sledilo je veselo presenečenje, saj je bila Osnovna šola Naklo izbrana za najbolj kulturno šolo med veliki šolami v Sloveniji.

Na slavnostni razglasitvi zmagovalcev v Slovenskem narodnem gledališču v Mariboru smo prestižno priznanje prejeli iz rok šolskega ministra, dr. Jerneja Pikala. Slavnostni govornik je bil predsednik republike, gospod Borut Pahor. V svojem nagovoru je izpostavil pomembnost razumevanja kulture v najširšem smislu in dodal, da je prepričan, da prihaja generacija, ki je ambiciozna, vedoželjna in bo z zavedanjem o kulturi in umetnosti medsebojnega sodelovanja lahko preživela izžive časa, ki je pred nami.

Vodenje tako uspešnega zavoda, ki združuje vrtec in šolo, me navdaja s ponosom in občutkom hvaležnosti, ker lahko sodelujem z odličnimi sodelavci, otroki in učenci, starši in seveda krajem. Ker smo v preteklih letih prejeli že kar precejšnje število priznanj za svoje delo, želim predstaviti nekaj najpomembnejših razlogov za uspehe. Šola raste in pade z dobrim učiteljem. Čeprav naša šola nima dolge tradicije, ker obstajamo šele dobrih 20 let, smo strokovni in pedagoški delavci ohranili enak zanos, kot smo ga imeli na začetku. Kdor dela ne opravlja s srcem in dušo, ne more biti tako uspešen. Zato gredo zasluge za vse uspehe mojim sodelavcem.

Ker pa smo umeščeni v vaško okolje, je sodelovanje s krajem prav tako pomembno. V Naklem praktično ni dogodka, v katerega ne bi bila vpeta tudi naša šola. Moje mnenje je, da Naklemu z obrestmi vračamo tisto, kar vlaga v nas. Ker ljudje, ki niste vsakodnevno vpeti v šolsko dogajanje, verjetno stvari ne poznate do potankosti, bi rad osvetlil tudi to plat. Občina

nam pri delu vse-kakor močno stoji ob strani in je bila vedno do sedaj pripravljena prisluhniti našim potrebam in željam. Če želiš dobro delati, moraš imeti dobre pogoje za delo, in mi jih imamo. Najprej so tu investicije. V preteklih osmih letih smo dobili nov vrtec, obnovili obe podružnični šoli in šolo v Naklem. Trenutno nadgrajujemo brezžična omrežja in dokupujemo novo računalniško opremo. Vrednost investicije v naslednjih treh letih znaša okrog 32.000 evrov. Učenci in starši pa najbolj čutite učinek v Podbrezjah, kjer bi zaradi prenizkega števila otrok v letošnjem šolskem letu morali prvošolčki imeti pouk ves čas v kombinaciji z drugim razredom. Vstop v šolo je za otroka že tako ali tako zahteven, kaj šele, da bi učiteljica morala voditi pouk v istem prostoru skupaj za dva letnika. Enako velja letos za 4. in 5. razred. Tudi ti otroci bi morali biti združeni v isti oddelku. Občina zato plačuje tako imenovani nadstandard, da so učenci pri pouku lahko ločeni. K dodatnemu nadstandardu lahko štejemo tudi strošek dela kuharja v šoli, saj občina prispeva polovico plače kuharja. Posledica: cena kosil učencev je zaradi tega lahko nižja. Prav tako občina prispeva dodatne subvencije, od katerih imate korist starši predšolskih otrok, ki so deležni plavalnega tečaja v vrtcu, starši drugošolcev, četrtošolcev in petošolcev imate znižana plačila za šole v naravi. Vsa leta šolarjem, ki imajo težave pri učenju, nudimo popoldansko učno pomoč – tem učencem pomagata študentka. Letos smo veseli tudi odobrenega spremljevalca za učenca s posebnimi potrebami, za kar je Občina prav tako imela posluš. Ker šola ni pridobitna organizacija, nam vsaka pomoč pride zelo prav. Veseli smo vsake donacije, npr. zadnji dve leti smo ju prejeli ob občinskem prvenstvu v veleslalomu. Sredstva smo namenili šolskemu skladu.

Prav je, da se ob tem zahvalim tudi nekaterim naklanskim podjetnikom, ki so prispevali kar nekaj močnih donacij za socialno ogrožene učence. Tako lahko pomagamo mnogim družinam v stiski.

Menim, da bomo uspešno napredovali in se dokazovali tudi v prihodnje, tako v občini kot v Sloveniji. Pri tem je pomembno zlasti to, da se zavedamo, da s tem pomagamo našemu kraju, predvsem pa našim prihodnjim generacijam. ●

Na podlagi Pravilnika o dodelitvi pomoči za ohranjanje in razvoj kmetijstva, gozdarstva in podeželja v Občini Naklo (Uradni list RS, št. 81/07) in Odloka o proračunu Občine Naklo za leto 2017 (UGSO ŠT. 67/2015) objavlja Občina Naklo, Stara cesta 61, 4202 Naklo

Javni razpis za dodelitev pomoči za ohranjanje in razvoj kmetijstva, gozdarstva in podeželja v občini Naklo za leto 2018

Predmet javnega razpisa

Predmet javnega razpisa je dodelitev pomoči kot nepovratnih sredstev za ohranjanje in razvoj kmetijstva, gozdarstva in podeželja na območju občine Naklo preko naslednjega ukrepa:

I. Šolanje na poklicnih in srednješolskih kmetijskih in gozdarskih programih

1. Okvirna višina sredstev: 2.000,00 EUR
2. Upravičenci: dijaki poklicnih, srednješolskih programov s področja kmetijstva in gozdarstva.
3. Splošni pogoji upravičenosti:
 - dijak mora imeti stalno bivališče na naslovu nosilca kmetijskega gospodarstva,
 - potrdilo o vpisu za šolsko leto 2018/2019.
4. Višina pomoči: do 400,00 EUR/dijaka (neto) za šolsko leto glede na razpoložljiva sredstva.

Rok za oddajo vlog:

- do 15.10.2018 za šolanje na poklicnih in srednješolskih kmetijskih in gozdarskih programih.

Vloga je potrebno poslati po pošti ali dostaviti osebno na naslov Občina Naklo, Stara cesta 61, 4202 Naklo.

Vloga mora biti oddana v zaprti kuverti, opremljeni z imenom, priimkom in naslovom vlagatelja na hrbtni strani kuverte. Na sprednji strani kuverte mora biti napisano:

Ne odpiraj – Javni razpis za kmetijstvo 2018.

Vloga mora biti izpolnjena in oddana z vsemi prilogami v skladu z razpisno dokumentacijo.

Vzorca pogodbe vlagatelji vlogi ne prilagajajo.

Razpisna dokumentacija, ki obsega besedilo javnega razpisa ter obrazec vloge, vzorec pogodbe in drugo, je vlagateljem na voljo od dneva objave javnega razpisa v tajništvu Občine Naklo, Stara cesta 61, 4202 Naklo, ter na spletni strani Občine Naklo <http://naklo.si/>.

Vse informacije v zvezi z javnim razpisom lahko dobite na Občini Naklo ali na telefonski številki 04/277-11-15, kontaktna oseba je Jana Mihelič.

Obrazložitev vloge:

- Pravočasno prispele in pravilno označene vloge za razpisane namene bo obravnavala pristojna komisija. O dodelitvi sredstev bo na predlog komisije odločal direktor občinske uprave.
- Odpiranje vlog bo najkasneje v roku 15 dni po datumu, določenem za oddajo vloge. Odpiranje vlog ni javno.
- Prepozno prispele oziroma neustrezno opremljene vloge bodo zavržene, neutemeljene pa zavrnjene. Predlagatelja nepopolne vloge komisija v roku 8 dni od odpiranja vlog pisno pozove na dopolnitev vloge. Rok dopolnitve je 8 dni od prejema obvestila. Vloge, ki jih vlagatelji v roku ne bodo dopolnili, se zavrne, neustrezno dopolnjene vloge pa zavrne.
- Upravičenci bodo o izidu razpisa obveščeni najpozneje v roku 15 dni od odločitve komisije o dodelitvi sredstev. Upravičenci bodo o izboru obveščeni s sklepom in hkrati pozvani k podpisu pogodbe. Če se prejemnik v roku 8 dni ne odzove na poziv, se šteje, da je odstopil od zahteve za pridobitev sredstev tega razpisa.

Datum: 13. 9. 2018

Številka: 430-0020/2018

Marko Mravlja, l. r.
Župan

IZMENJEVALNICA

podarim - dobim

Podarim, kar lahko služi drugemu,
dobim, kar lahko še uporabim.

SOBOTA

13. OKTOBER 2018

15.00 - 18.00 Dom Janeza Filipiča Naklo

KAKO DELUJE?

- Izmenjevali bomo oblačila in obutev za odrasle in otroke, otroško opremo in igrače, knjige, uporabne predmete za dom in vrt, športne rekvizite ...
- Prinešeno mora biti čisto, uporabno in delujoče.
- Za vprašanja ali predhodno oddajo stvari kontaktirajte Darjo Jošt (040 553 940) in Andrejo Plut (040 795 676).
- Stvari, ki ne bodo našle novega lastnika, bomo predali kranjski Karitas.

Porabite še prijatelje in skupaj naredimo nekaj dobrega!

Končana obnovitvena dela v župniji Duplje

Ivan Meglič

Zadnje leto in pol je bilo življenje v naši župniji precej »intenzivno«. Vsak mesec, ali še bolje, vsak teden se je zgodilo kaj novega. V juniju smo večino del zaključili in jih slovesno blagoslovili. Najprej je bil opravljen blagoslov nove oltarne mize in ambona. Želja po postavitvi oltarne mize je že dolga leta zorela med nami, letos pa se je dolgoletna želja uresničila. V začetku julija je sledil še blagoslov temeljito obnovljenega župnišča.

Ob tako velikih in pomembnih dogodkih se moramo ozreti v zgodovino. Prva omemba vasi Duplje sega slabih 800 let nazaj. Zagotovo pa so ljudje v teh krajih živeli že davno pred tem, saj je skozi naše kraje vodila stara rimska cesta. Pred ustanovitvijo župnije Duplje so bile naše tri vasi razdeljene v dve sosednji župniji. Spodnje Duplje v župnijo Križe, Zgornje Duplje in Zadruga pa v župnijo Naklo, ki je bila ustanovljena leta 1236. Dobrih 500 let je bilo tako. Vasi so se širile in postajale vse pomembnejše tako na gospodarskem, kot tudi na verskem področju. V prvi polovici 18. stoletja se je našim prednikom porodila želja, da bi tudi Dupljanci in Zadržani božjo besedo in sv. zakramente prejemali v domačem kraju. Ljudje so stopili skupaj in vročo željo, ki se je v tistih časih zdela skoraj nemogoča, začeli uresničevati. Leto 1758 se šteje kot leto »spočetja«, leto 1876 pa kot rojstvo župnije.

Pred ustanovitvijo samostojne župnije sta bili na tem področju dve podružnični cerkvi; v Sp. Dupljah je bila cerkev sv. Vida, ki je stala nad vasjo v pobočju Udin boršta, v Zg. Dupljah pa cerkev sv. Mihaela, ki je bila v virih prvič omenjena 1391, ki pa še danes stoji na prvotnem mestu.

Ob ustanovitvi nove župnije se je pojavila potreba po novi, večji župnijski cerkvi, saj je v vaseh Spodnje in Zgornje Duplje ter Zadruga v letu 1785 živelo okoli 600 ljudi. Danes lahko računamo, da nas je približno še enkrat toliko. Med več ponujenimi zemljišči so se odločili za ponudbo graščaka Bernarda Pleterskega. Cerkev tako stoji na začetku vasi, ob njej je lepo urejeno pokopališče. Zvonik s svojo rdečo kapo nas ob povratku v domače kraje pozdravlja že od daleč. Cerkev je bila zgrajena leta 1789.

Cerkev ne premore bogatih poslikav, je pa lično poslikana z različnimi barvnimi odtenki, ki poudarjajo posamezne arhitekturne člene, tako da pilastri še plastičneje izstopajo iz stene.

Vsi obočni slavaloki ter oboki so okrašeni s poslikavo geometrijskih vzorcev. Na kornem slavaloku je freska sv. Cecilije, na prezbiterijskem pa freska Srca Jezusovega.

Današnja cerkvena oprema (oltarji, prižnica ...) ni iz časa nastanka cerkve, temveč je nastala skoraj sto let kasneje. Predvsem pomemben je glavni oltar iz leta 1874. Oltarji so v večini delo domačih mojstrov iz delavnice Janeza Gosarja st. in Štefana Čadeža. Podobar Janez Gosar starejši je bil rojen 22. aprila 1830 v Spodnjih Dupljah, umrl je 3. novembra 1887. Očetovo tradicijo je nadaljeval sin, prav tako Janez, rojen 26. marca 1866. Prvo znano datirano delo Janeza Gosarja st. je bila poslikava prezbiterja podružnične cerkve sv. Mihaela v Zgornjih Dupljah, ki je bila končana leta 1849. Gosar je precej delal v domačem kraju, kjer je leta 1872 preslikal Kuharjevo znamenje, sam je dal postaviti Vaznikarjevo znamenje. Verjetno so po njegovem načrtu naredili Boltarjevo znamenje, ki ga je tudi poslikal. V spodnjedupljanski cerkvi sv. Vida pa je leta 1874 izdelal glavni oltar, kipe zanj ter tri velike oltarne slike: sv. Vida, sv. Križa in Brezmadežne. Gosarjeva podobarska delavnica pa ni izdelovala le za potrebe domače vasi, marveč tudi za bližnjo in daljno okolico. Na svoja dela se je podpisoval kot Janez Gosar iz Dupelj. Zagotovo bo v prihodnosti potrebno mojstru Gosarju nameniti veliko večjo pomembnost.

Oba lesena stranska oltarja sta delo drugega domačina, mizarja in podobarja Štefana Čadeža iz Spodnjih Dupelj, ki je živel do leta 1931. Nekaj časa je delal kot pomočnik v Gosarjevi delavnici, potem pa se je osamosvojil in je prenovil kar nekaj oltarjev po ljubljanski in mariborski škofiji. Oltarja sta lesena, marmorirana, delno pozlačena in stojita na zidani oltarni mizi.

Pred leti, po končanih obnovitvenih delih, ko je bila zaključena statična sanacija objekta, obnovljena poslikava notranjosti in restavrirani oltarji, je župnik France Grahek izrazil željo, da bi bile tudi jaslice delo domačega mojstra. Njegovo željo je uslišal rezbar in jasličar Matej Balantič iz Zgornjih Dupelj, ki nadaljuje tradicijo dupljanskih rezbarjev in podobarjev. Izdelal je čudovite lesene jaslice, ki vsako leto v božičnem času krasijo našo cerkev.

Glede na to, da v naši cerkvi še nismo imeli daritvenega oltarja, obrnjenega proti ljudstvu, je Matej Balantič predlagal, da bi izdelal kipe vseh štirih evangelistov, ki bi krasili oltarno mizo in ambon. Ideja je zorela in letos dozorela. Lepota glavnega oltarja je zahtevala, da se vsi posegi v območju oltarja izvajajo s »tresočo« roko. Matej Balantič je izdelal kipe, ki jih je v celoto povezal mizar Jože Lukanc iz Spodnjih Dupelj. Jože je vrhunski mizarski mojster, ki z g. Balantičem sodeluje že vrsto let. Skupaj sta izdelala že veliko mojstrov, predvsem vrat. Omeniti je potrebno vrata v župnijski cerkvi v Naklem, v kapeli sv. Marije Goretti v Bistrici pri Trziču in seveda glavna vhodna vrata na poslovalni vežici v Dupljah, kjer sta upodobljena sv. Vid in sv. Mihael. Vse štiri kipe, oltarno mizo in ambon je skladno z oltarji poslikal še akad. kipar in restavrator Ljubo Zidar iz Ivančne Gorice.

Vsaka miza, še posebej daritvena, mora biti pogrnjena z lepim prtom. Da bo tudi v Dupljah tako, so poskrbele klekljanja večše gospe pod vodstvom Milene Hafnar Jerič. Izdelale so

dva čudovita prta, ki krasita daritveno mizo in ambon. Vse skupaj je na slovesnosti na Vidovo nedeljo, 17. junija, blagoslovil upokojeni ljubljanski nadškof msgr. Alojz Uran.

Skupaj s cerkvijo je bilo leta 1790 zgrajeno še župnišče, gospodarsko poslopje in mežnarija. Mežnarija je septembra 1883 pogorela. Novo so zgradili leta 1914. Prva večja obnovitvena dela na župnišču so se izvajala v letu 2010, ko je bila zamenjana streha in obnovljena fasada. Lani (2017) pa se je začela temeljita obnova notranjosti župnišča. Obnova se je nadaljevala tudi letos ter se zaključila v nedeljo, 1. julija. Obnova je zajemala menjavo vseh oken, vhodnih vrat, vseh vodovodnih in električnih inštalacij, ogrevanja, tlakov, stropov, opleskov in keramike. V celoti se je na novo uredila kopalnica, kuhinja, veroučna učilnica s sanitarijami, župnijski urad – pisarna s čajno kuhinjo in zunanjim straniščem. Ker vse to ni bilo dovolj, smo se lotili še obnove prepotrebne strehe na gospodarskem poslopiju in ker je vmes dvorišče, smo uredili tudi to. Poleg vsega navedenega je bilo urejeno še ogrevanje cerkve z novimi konvektorji za vpihavanje ogretega zraka. Na nedeljo, 1. julija, ko smo z obnovitvenimi deli zaključili, smo pripravili župnijski dan z blagoslovom opravljenih del. Blagoslov je opravil ljubljanski nadškof in metropolit msgr. Stanislav Zore. Pri sv. maši smo se poslovili od našega dolgoletnega župnika Franceta Grahka, ki je v naši župniji deloval dobrih 32 let. Po maši smo se mu zahvalili za vse njegovo delo in za velik prispevek, ki nam je omogočil tako temeljito obnovo. Ob koncu pa se moram zahvaliti številnim Dupljancem, ki so s svojimi prispevki in prostovoljnim delom iz tedna v teden nesebično sodelovali in pomagali pri delih. Prav tako se moramo zahvaliti sedanjemu župniku, Davidu Jensterletu, ki je zadnje leto in pol bdel nad dogajanjem v naši župniji. ●

Na obisku v Evropskem parlamentu

Podbreška potica v Strasbourgu pustila odličen vtis

Jernej Jeglič

V torek, 11. septembra 2018, je bila na uradnem sedežu Evropskega parlamenta v Strasbourgu na povabilo in v organizaciji naše evropske poslanke Romane Tomc več kot polurna predstavitev podbreške potice. Med več kot sto prisotnimi so v dvorani poleg parlamentarne (v njej je potekala parlamentarna

razprava o Direktivi o avtorskih pravicah na enotnem digitalnem trgu) Podbreški potici na njeni poti vse dobro zaželeli tudi drugi slovenski poslanci (Lojze Peterle, Franc Bogovič, Patricija Šulin in Igor Šoltes).

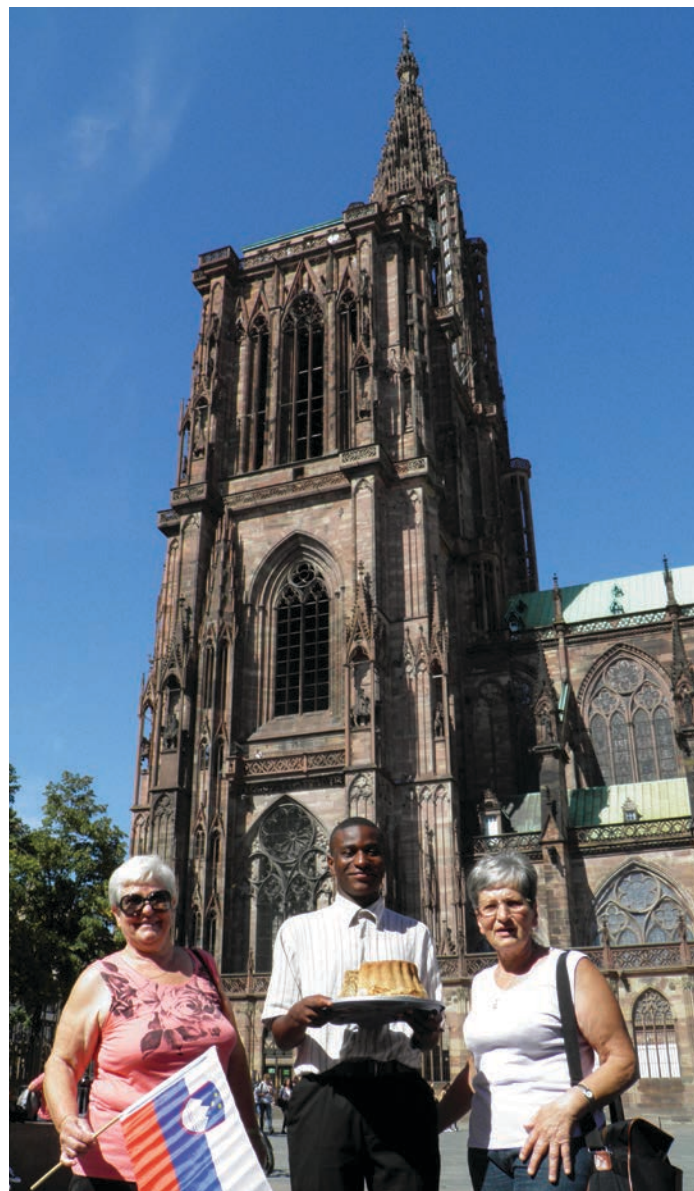
V predstavitvi je Jernej Jeglič zlasti izpostavil: ohranjanje

podbreške kulinarne dediščine, tri značilne podbreške nadeve (iz suhih jabolčnih krehljev, iz suhih hruškovih krehljev viljamovke in iz suhih tepk ter suhih jabolčnih krehljev), sestavine iz lokalnega okolja (od sedemnajstih je kar deset podbreških), predpisan postopek peke v enotni potičnici, certificirane mojstrice peke in njihove vrhunske rezultate na kulinarčnih tekmovanjih, postopek zaščite znaka – blagovne znamke in potice kot zajamčene tradicionalne posebnosti.

Poleg predstavitve potice sta Dacia Perne in Jure Renko prisotnim predstavila tudi Kulturno društvo Tabor Podbrezje in Občino Naklo, ki oba prijazno podpirata projekt podbreške potice in ohranjanje tudi druge kulturne dediščine.

Ob zaključku pa je tudi zadišalo po podbreški potici, saj sta mojstrici Barbara Pogačnik in Veronika Aljančič zrezali kar šest potic in jih ponudili evropskim poslancem, njihovim asistentom in drugim prisotnim, ki so enotno potrjevali, da podbreška potica tudi po več dneh od pečenja še vedno ohranja svojo harmoničnost vonja in arome, svojo prvotno barvo in gladkost skorje, njen značilen občutek v ustih, skratka svoj odličen skupni vtis. ●

Nekaj besed o ŽePZ Dupljanke

Slavka Jelenc, predsednica zbora

ŽePZ »DUPLJANKE« deluje že 27 let. V tem času smo dosegle visoko kvaliteto, za kar je potrebnega veliko dela, ki pa je povezan tudi s stroški. Delamo 2x tedensko po dve uri, zborovodkinja ga. Katja Klančnik – Jelenc z univerzitetno glasbeno izobrazbo pa zbor vodi za minimalni honorar.

Letos smo se odločile, da si nabavimo nove obleke, ker so stare že iztrošene; nekaj bomo prispevale same, nekaj pa bi prispeval KUD, kolikor bo seveda v naši finančni zmogljivosti. Vsako leto se nam pridruži tudi nekaj novih pevk, za katere moramo priskrbeti obleke. Ker blaga nimamo na zalogi, smo skoraj primorane, da si omislimo nekaj novega.

Vsako leto se udeležimo območne revije v Cerkljah, kjer smo bile že vrsto let uvrščene s strani strokovne žirije na nivo za državno raven nastopanja. Vedno sodelujemo na občinski reviji, vsaka tri leta smo tudi organizatorji le-te. Sodelujemo na Veseli jeseni v Dupljah, skupaj z moškim zborom organiziramo tradi-

cionalni božični koncert, udeležujemo se pevskih tekmovanj v Sloveniji in tujini, od koder smo se vedno vrstile z odličnim rezultatom.

Rade se odzovemo vsakemu povabilu. Tako smo letos maja odšle v Trzin, kjer so organizirali revijo TRZINKA POJE. V mesecu juniju smo izvedle koncert Pesem pod lampijoni v graščini Duplje, ki je bil med obiskovalci zelo dobro sprejet. Seveda pa so za take koncerte potrebni tudi finančni vložki; kar nekaj stroškov sta zahtevali organizacija in izvedba.

Ker z denarnimi sredstvi, ki jih dobimo na podlagi razpisa Občine Naklo, ne pokrijemo vseh stroškov, **nam že več let pri-skoči na pomoč župan Marko Mravlja z dodatno finančno injekcijo, za kar se mu iskreno zahvaljujemo in upamo, da nam bo stal ob strani tudi vnaprej.**

Ob tej priložnosti vabim k sodelovanju nove pevke. Ogla-site se Katji Klančnik - Jelenc na tel. št. 031/343-970. ●

Tudi v turizmu se je treba obračati po modi

Besedilo in fotografije Damijan Janežič

Slovenijo v svetu že prepoznavajo kot zeleno turistično destinacijo z ohranjeno naravo. Toda sama narava še ni dovolj, dodati moramo zeleno turistično ponudbo: glamping hišice, kolesarjenje, pohodništvo, vodne in zračne športe.

Glamping hišice zadnja leta na Gorenjskem odpirajo hoteli, turistične agencije in zasebniki. V naši bližini jih najdemo v okolici Bleda, v Kamni Gorici, v Begunjah na Gorenjskem, v Podljubelju, v Trzinu, na ekološki kmetiji Šlibar v Kovorju, v gostilni Bizjak na Zgornji Beli pri Preddevoru in na Jezerskem. Žal se v občini Naklo ni še nihče opogumil in odprl glamping hišic.

Z roko v roki gresta zelena turistična ponudba in dobra hrana. Med popotniki se najdejo posamezniki, ki hodijo po svetu le zaradi okušanja hrane. Zelo pomembna je hrana določene kraja. Tega se naši sosede dobro zavedajo, zato gostilne na njihovem območju že ponujajo hrano, prirejeno recepturam naših babic in dedkov. Poznamo okuse Radovljice, Bleda, loškega podeželja, Kamnika ...

Voglarjevo solato postrežejo v Gostišču Pr' Kovač, vredno cesarja.

Tretji, v zadnjem času zelo pomemben del turizma, je kulturni turizem. Vzpodbuja ga **Evropska komisija, ki je za letošnje leto Evropskemu parlamentu predlagala, da razglasi evropsko leto kulturne dediščine oziroma kulturnega turizma.** V to vrsto turizma spada obisk mestnih, trških in vaških

Saimon (Simon) nam je zavzeto predstavil deželo Doberdobskega Krasa in Muzej Deželni naravni rezervat Doberdobsko in Prelosno jezero.

jeder, festivalov in prireditev, muzejev, galerij in cerkva, tematskih kulturnih poti, verski ali romarski turizem in nesnovna kulturna dediščina (folklorne in spominske pripovedi, prirejene v zgodbe; v Naklem zgodba o kranjski klobasi, kraljevi lipi, Težičovih pletiljah, gozdarju Smrekarju ...).

Najnovejše turistične usmeritve, posebnosti in zanimivosti redno predstavlja petkova oddaja Televizije Slovenija Na lepše. Ekipa pripravlja tako zanimive prispevke, da jih je vsakič znova lepo pogledati.

Festival praženega krompirja v Doberdobu

Oj, Doberdob, slovenskih fantov grob!

To je verz iz že skoraj ponarodele pesmi, ki pripoveduje o trpljenju slovenskih fantov na soški fronti v času prve svetovne vojne.

In v Doberdobu, v okolici spomenika padlim slovenskim vojakom, je v soboto, 1. septembra, potekal letošnji festival praženega krompirja. Kljub napovedim, da bo čez dan bolj ali manj deževalo, smo se zjutraj izletniki iz Naklega in ekipa naklanskih pražilcev optimističnih obrazov podali na pot. No, potem, ko smo pobrali še člane Turističnega društva Kokrica, dobre volje kar ni hotelo zmanjkati. Član Turističnega društva Naklo in lokalni turistični vodnik Damijan Janežič sem o vsaki stvari, ki smo si jo ogledali, pripravil nekaj misli. Že na poti v avtobusu sem predstavil Doberdob. Po prihodu smo se skozi lepo urejeno vas, ki ima cerkev, šolo, občinsko stavbo, pošto, lekarno, trgovino, več kmečkih turizmov, muzej in od leta 2016 spominsko obeležje padlim slovenskim vojakom na soški fronti, tudi sprehodili. Spotoma smo si ogledali župnijsko cerkev sv. Martina.

Sredi dopoldneva smo bili domenjani za ogled kotic s kraškimi pridelki in muzeja Deželni naravni rezervat Doberdobsko in Prelosno jezero. Po njem sta nas vodila kustosa Saimon in Tina. Povedala sta, da je bila pred stoletjem okolica Doberdoba revna z rastlinjem. Najpogostejša rastlina Krasa je bilo brinje. Do danes ga je skoraj v celoti izpodrinil invazivni ruj. Predstavila sta današnjo živalsko in rastlinsko podobo. Kjer stoji danes muzej, je nekoč deloval kamnolom. Očetje in dedje današnjih Doberdobcev so delali v kamnolomu ali v ladjedelnici v Trzinu, obenem pa obdelovali majhne kmetije. Muzej je zasnovan iz več manjših enot, ki predstavljajo jezeri, prazgodovino doberdobskega prostora, kraški suhi zid, rastlinstvo, živalstvo, prvo svetovno vojno, kamnolom, kjer so kopali apnenec in marmor in življenje Doberdobcev nekoč.

Opoldne smo se odpravili na prireditveni prostor festivala praženega krompirja.

Med več kot petdeset stojnicami, kjer so pražili krompir na vse načine, je bila tudi stojnica Turističnega društva Naklo. Na njej so naklanski pražen krompir s kranjsko klobaso pražili Maša, David, Brane, Bojan, Sofija, Nik in Eva.

Slovenska govorica po Doberdobu ni odmevala le prvega septembra, tudi sicer Doberdobci radi govorijo slovensko.

V zgodnjem popoldnevu je izza oblakov posijalo sonce. Ko smo se odpravljali s prireditvenega prostora, smo bili dobre volje. Naša naslednja postaja je bila namreč pokušina domačega piva pivovarne Kastr v Ajdovščini.

V mraku smo se vrnili v domačo vas in si obljubili: »Tudi prihodnje leto gremo na festival praženega krompirja, ki bo v Postojni.«

Obiskovalci festivala so po naklanskem krompirju radi posegali.

Orgle Slovenije

V prvi polovici septembra sta Ars organi Sloveniae (Jarina Bohinj, kulturno društvo) in Dobravec d.o.o. Radovljica iz-

dala knjigo Orgle Slovenije. Avtorja sta dr. Edo Škulj in Jurij Dobravec. Knjiga predstavlja 1094 orgel z ozemlja Republike Slovenije. Toliko jih ta trenutek najdemo v slovenskih cerkvah, kulturnih ustanovah in glasbenih šolah. Sicer je bilo za slovensko ozemlje v 650-letni orglarski zgodovini izdelanih približno 3000 orgel. Na strani 348 so opisane in fotografirane orgle v župnijski cerkvi sv. Petra v Naklem, na strani 499 pa prve orgle s kora župnijske cerkve, ki danes stojijo na koru podružnice sv. Miklavža v Strahinju. Knjiga ima 704 strani, velika je 297 x 210 mm, tiskana je v barvnem tisku. Orgle je fotografiral in knjigo oblikovno zasnoval Jurij Dobravec, tiskala jo je Tiskarna knjigoveznica Radovljica.

Napovedujemo:

- 30. oktobra, Gostilnica Kresnik, ob 18. uri, Miljko Lesjak, Zgode in nezgode gorskega reševanja na sončni strani Alp (predavatelj z vrhunsko zgodbo in fotografijami).
- 6. novembra, ob 18. uri, Gostilnica Kresnik, Sandi Novinc, Bog je ustvaril Zemljo, vse ostalo je made in China (Kitajska).
- 8. novembra, Kulturni dom Janeza Filipiča, ob 18. uri, Najlepše doma.
- 10. novembra, središče Naklega, od 10. ure naprej, Druženje ob kostanju, pogovoru in mlademu vinu.
- 13. novembra, ob 18. uri, Gostilnica Kresnik, Maja Novak, Oman, lepa in varna dežela na arabskem polotoku.
- 20. novembra, ob 18. uri, Tatjana Štular, Od aprila do aprila ali premagovanje bolezni.
- 27. novembra, ob 18. uri, Gostilnica Kresnik, predavatelj bo objavljen na predavanjih.

Kinološko društvo Naklo

Letni mini tabor reševalcev KD Naklo

Besedilo in fotografije Ljubo Meglič, Kinološko društvo Naklo

Kinologija ima veliko obrazov, od širjenja kinološke kulture (kar je, vsaj zame, najpomembnejše v širšem pogledu), do vzreje in šolanja psov v različne namene. Reševalci poleg šolanja psov za iskanje pogrešanih v različnih razmerah in lastnega usposabljanja skrbimo tudi za to, da svoje znanje in izkušnje posredujemo vsem, še zlasti mlajšim. To počnemo tudi samoiniciativno, ne le na vpoklic.

Reševalci se usposabljam na različne načine. Z izobraževanjem člani ERP v KD Naklo začnemo že z začetniškimi predavanji in vajami, ki se končajo z vodniškimi izpiti, ki jih je sedem. Skozi leto se zvrstijo še zimsko usposabljanje (zadnja leta na Vršču), letni tabor, skupna vaja v Gotenici, skupna zaključna vaja (zadnja leta pri Koči pod Storžičem), regijske vaje, usposabljanje za mlade vodnike, markiranja na izpitih, da ne omenjam rednih tedenskih treningov.

Eno od takšnih usposabljanj je tudi mini letni tabor z imenom Ob tabornem ognju, ki ga je naša enota organizirala letos že četrtič zapored. Poteka na našem vadišču v Jurčkovem kotu v neposredni bližini gramoznice v Naklem. Že zaradi logistike je število udeležencev omejeno pod petdeset. Tabor je tudi sicer mišljen kot tabor: bivamo v svojih šotorih, zajtrke in večerje si pripravljamo sami, ves čas gori taborni ogenj. Delovišča si izbiramo v bližnji okolici, predvsem pa v največji mogoči meri skušamo izkoristiti velik kup gradbenih odpadkov v neposredni bližini vadišča. V ta kup gradbenih odpadkov (ki so

odlična simulacija pravih ruševin) smo, z dovoljenjem in pomočjo lastnika, tj. Gorenjske gradbene družbe, vgradili sedem betonskih cevi, ki predstavljajo (predvsem varna) skrivališča za »ponesrečence«, ki jih potem psi v času svojega šolanja iščejo.

Letošnjega tabora se je udeležilo 44 vodnikov s psi. Prišli so iz desetih kinoloških društev iz vse Slovenije in iz gorske reševalne službe (GRS). Kolegi reševalci iz Avstrije se žal letošnjega tabora niso udeležili. Prisotni so bili razdeljeni v sedem skupin, ki so jih vodili izšolani inštruktorji in inštruktorice. Delo je potekalo dopoldne in popoldne, poudarek pa je bil predvsem na mladih vodnikih, torej začetnikih. V svojih vrstah smo imeli, kot na vseh taborih doslej, tudi zdravnico in veterinarico, vendar njuna pomoč k sreči ni bila potrebna. Manjše težave, predvsem z želodcem in posledično glavobolom, pa tako ali tako zna pozdraviti vsak sam.

Seveda naš tabor ni namenjen samo šolanju psov, ampak tudi druženju, čemur so bili namenjeni zlasti večeri ob tabornem ognju. ●

Dan odprtih vrat v Kinološkem društvu Naklo

Živa Broder

V soboto, 1. 9. 2018, je potekal dan odprtih vrat, kjer so člani prikazali delo s svojimi psi, obiskovalci pa so lahko izvedeli veliko uporabnih informacij o vzgoji psov in o samih tečajih, ki potekajo v društvu.

Kot prvi so se predstavili agilitaši in pokazali atraktivno in dinamično povezanost psa in vodnika – pes na parkurju premaga različne ovire v določenem zaporedju.

Kot drugi so se predstavili klasiki – praktično delo s psom po programih IPO. Prikazana je bila vodljivost v poslušnosti. Gre za klasično šolanje vseh pasem, vaje osnovne poslušnosti pa so primerne za vse, ki se želijo umestiti v urbano okolje.

Sledila je predstavitev reševalcev, ki sodelujejo v raznih iskalnih akcijah pogrešanih oseb in v primeru, ko pride do naravnih nesreč, plazov in ruševin. Pes in vodnik sta prikazala iskanje pogrešane osebe. ●

Iz alpskega v primorski svet

Besedilo in fotografije Damijan Janežič

»Zrasla so nebesa pod Triglavom. Oko, ki jih ugleda, ostrmi pred tem čudom Božjim, srce vztrepeče od same sladkosti; zakaj gore in poljane oznanjajo, da je Bog Slovincem ustvaril paradiž za domovino. Vesela domovina, pozdravljena iz veselega srca!«

Tako je v Kurentu Domovino opisal eden največjih slovenskih pisateljev Ivan Cankar. Pa se ni prav nič zmotil! Zadnji avgustovski teden, ko sem bil na dopustu, sem si vzel nekaj dni za kolesarjenje. Odkolesaril sem iz alpskega v primorski svet.

Cerkev na Javorci.

Kolesarsko popotovanje sem začel na Mostu na Soči, se odpeljal do Tolmina in mimo Tolminskih korit proti Javorci. Že na poti se je oko ustavljalo na hribih in gorah, duša je vpijala lepoto slovenske zemlje. Visoko nad dolino Tolminke stoji lepo obnovljena cerkva, posvečena sv. Duhu. V osmih mesecih so jo, leta 1916, v secesijskem slogu zgradili avstroogrski vojaki in na lesene hrastove plošče vklesali imena padlih sotrpinov. Kustosinja nam je v cerkvi predstavila čas prve svetovne vojne in gradnjo cerkvice. Nato sem odkolesaril proti Kobaridu, kjer sem sklenil prvi dan z ogledom mesta, korit sinjezelene lepote Soče in slapu Kozjak.

Nad vasjo Livške Ravne se odpre prelep pogled na kobariško kotlino, Kobarški Stol, Krn in Julijske Alpe.

Naslednje jutro me je pot vodila ob meji z Italijo. Iz Idrskega sem se pet kilometrov vzpenjal po 14 % klancu na Kolovrat. Tam je urejen muzej na prostem. Je skoraj povsem tako kot v času prve svetovne vojne, le da manjka velika množica vojakov. Lani dokončno asfaltirana cesta na razpotegnjenem Kolovratu v veliki večini teče v senci gozdov, v manjšem delu pa tik nad reko Idrijo, ki razmejuje Slovenijo in Italijo. Vasi ob njej so danes redko poseljene. Na njenem desnem bregu sem si na zašiljenih vzpetinah, podobnim tistim, na katerih so stali srednjeveški gradovi, ogledoval bolj ali manj prazne vasi Beneške Slovenije: Dreko, Triko, Codar, Kraj. V vasi Lig sem si le od zunaj, ker je bila zaklenjena, ogledal božjepotno cerkev Marijino Celje. Pozno popoldne sem prikolesaril v Goriška Brda. Že vstop v svet trt, češenj, fig, oljk in vrhunskih vin je bil prelep. Gričevnata, lepo obdelana Brda so se po osamosvojitvi Slovenije uvrstila med tiste pokrajine, ki so v petindvajsetih letih močno napredovale. Predvsem na turističnem področju. Danes se tako visoko cenijo, da na vsem območju ni mogoče dobiti sobe v hostlu, ampak le v zasebnih sobah, na turističnih kmetijah, v hotelih ... Naslednji dan sem s kolesom Brda »prečesal«. Višnjevik–Neblo–Dobrovo–Medana–Ceglo–Vipolže–Kozana–Šmartno–Kojško–Vrhovlje. Na Dobrovem sem si ogledal graščino, v vasi Ceglo Gredič, ki je bil uporabljen za domačijo Špacapanovih v slovenski nadaljevalki Ena žlahtna Štorija, vilo Vipolže, utrjeno vas Šmartno s svojimi ozkimi ulicami, božjepotno cerkev sv. Križa nad Kojškim in spomenik oziroma razgledni stolp v Gonjačah. V Šmartnem sem tako, kot se spodobi za vinorodno pokrajino, poizkusil vrhunsko rebulo in si ogledal pol stoletja star film o Bricih in življenju v Brdih. No, takrat so polja in vinograde obdelovali z voli. Torej je preskok v življenju Bricev velik.

Brda so vinogradi, oljke, češnje, fige, rebula ...

Brda so bila v času mojega obiska sila radodarna. Trte so se obložene z grozdi šibile in trgatve je bila pred vrati, fige so dozorevale, sem in tja sem opazil kako granatno jabolko, kaki, kivi. Češnje so se že počasi pripravljale na počitek in novo letino. Nasprotno oljke svoje plodove še vedno plemenitijo in bodo dozoreli čez dva meseca. Nasadi oljk se v Brdih vedno bolj obnavljajo. Briško oljčno olje pa je poleg vrhunskih vin odlične kakovosti.

Poln lepih vtisov in odličnih fotografij sem se sredi tretjega dne od Brd poslovil. Spustil sem se v Plave. Iz nebeško lepega sveta sem odkolesaril po cesti skozi vasi v Kanal. Peljal sem se skozi Anhovo, mimo podjetja Salonit, razpadajočega socialističnega konglomerata.

Kanal je lepo urejeno mesto s prenovljenim jedrom. Žal skozenj teče glavna cesta proti Tolminu in mestu jemlje mir.

Na poti sem srečeval ljudi; domačine, turiste in turistične delavce. Ob italijanski meji so mi pripovedovali o praznjenju, celo izginenju vasi in o prvi svetovni vojni, v Brdih o razvoju in turističnih znamenitostih, turistični delavci pa o napredku turistične dejavnosti v njihovih mestih in vaseh.

Kolesarjenje sem sklenil na Mostu na Soči. Med vožnjo (z avtomobilom) skozi Baško grapo in Selško dolino sem razmišljal o enem mojih najlepših dopustov. Sklenil sem, da kolesarsko popotovanje prihodnje leto ponovim. Seveda v drug konec naše lepe Domovine. ●

Trta v Brdih je bila obložena z grozdom.

Moto društvo Oldteimer Naklo praznuje 20 let

Janez Legat, tajnik

Moto društvo Oldteimer Naklo je aktivno delovalo tudi preko letošnjega poletja. V okviru otvoritve krožišča in športnega parka nasproti občinske stavbe smo na ogled postavili naše jeklene lepote in se z njimi na simbolni način kot prvi popeljali po novem krožišču.

V poletnih mesecih, ki so hkrati meseci motociklizma, člani moto društva Oldteimer nismo počivali. Saj konec koncev zato imamo jeklene starodobne lepote, da jih občasno popeljemo širom naše domovine na razne izlete, tako da jih tudi na tak način pokažemo. Najbolj enostavno se je med seboj poklicati in narediti izlet, ki pa je, verjemite, zelo pester in zanimiv. Tako kot v Naklem organiziramo vsako letno prireditev, podobne prireditve na temo starodobništva organizirajo tudi druga sorodna društva v naši domovini, katerih se pogosto udeležimo. Enkrat bolj, drugič manj številčno. Imamo pa tudi nekaj članov z dirkaško adrenalinsko žilico. Organizacija takšne prireditve pa je danes iz varnostnega vidika zelo zahtevna, tako da se

društva za tovrstne prireditve skorajda ne odločajo več. Na Gorenjskem je edina dirka starodobnikov ostala samo še dirka na stari Ljubelj. Člani našega društva so svoj adrenalin sproščali v več kategorijah in dosegli zavidljive uspehe, saj so stali tudi na stopničkih, na kar smo lahko upravičeno ponosni.

Nezadržno se nam bližajo jesenski meseci in s tem tudi pričakovani konec motoristične sezone. Za Moto društvo Oldteimer Naklo pa je letošnja jesen nekaj posebnega, saj praznujemo dvajsetletnico ustanovitve društva. Ob tej priložnosti bomo v društvu pripravili precej zanimivega za vsakogar. Na ogled bomo postavili starodobna vozila, ogledati si bo mogoče kar nekaj odličij, ki smo jih zbrali tekom dvajsetih letih,

Najstarejši udeleženec naše prireditve. FORD T iz začetka 20. stoletja, foto: Božena Legat

Nostalgичna kolona, foto: David Podobnik

prelistali boste lahko koledarje, ki smo jih izdali vsako leto doslej in še kaj se bo našlo. Ob tej priložnosti bomo v okviru kulturnega programa podelili tudi plakete in zahvale zaslužnim članom in številnim donatorjem, ki so nam zvesto stali ob strani, še zlasti ob 1. maju, ko organiziramo vsakoletno parado starodobnikov. Vse omenjeno se bo dogajalo 20. oktobra 2018 od 10.00 do 17.00 ure pod šotorom nasproti občinske stavbe. Kulturni program, pa se bo pričel ob 11.00 uri. Moto društvo Oldteimer Naklo vas prisrčno vabi, da nas pridete obiskat, še zlasti v času kulturnega programa. Obljubljamo da bo »fletno«, pridite, ne bo vam žal, da skupaj zaorjemo ledino v naslednjih 20 let! ●

PUCH pa ni od muh (Foto Božena Legat)

Izmenjevalnica

PODARIM – DOBIM v Naklem

Darja Jošt in Andreja Plut

Spomladi se je v Domu Janeza Filipiča zgodila prva izmenjevalnica PODARIM – DOBIM. Gre za dogodek, na katerem izmenjujemo vse mogoče, kar nekdo več ne potrebuje, drugi pa lahko še s pridom in veseljem uporabi - od oblačil in obutve za otroke in odrasle, do knjig, uporabnih in okrasnih predmetov za dom in vrt, otroške opreme in igrač, športne opreme in rekvizitov ... Dogodek je bil poln veselja zaradi prijetnega druženja in naših src, saj veste, kakšen je občutek v nas, ko nekaj podarimo ali prejmemo. Ponovna uporaba pa ne pomeni le, da naše odvečne stvari dobijo novega lastnika, ampak tudi priložnost, da pripomoremo k varovanju okolja, zdravja in ne nazadnje lahko tudi nekaj prihranimo.

Čeprav je bil to prvi podarim dobim v Naklem, je bil odziv zelo velik. Prišlo je veliko obiskovalcev, med katerimi je bilo kar nekaj takih, ki so se pripeljali tudi iz sosednjih krajev. Nekaj posameznikov je svoje stvari pripeljalo že predhodno, saj se v soboto dogodka niso uspeli udeležiti, kar se je izkazalo za zelo priročno, saj smo le-te lahko že v petek popoldne razporedili po mizah in stojalih, tako da so imeli že prvi obiskovalci na

voljo kar nekaj izbire. Izmenjali smo veliko oblačil in obutve za otroke in odrasle, kar precej knjig in otroške opreme (2 vozička, ležalnik za dojenčka, več parov rolerjev, šolskih torb ...) ter drugih uporabnih predmetov (npr. okrasni lončki za rože, korita za rože, posteljnina, prti ...) in na posebno veselje otrok tudi zelo veliko igrač. Poudariva naj še, da so stvari, ki na izmenjevalnici niso dobile novega lastnika, z veseljem prišli iskat s kranjske Karitas.

Želeli bi si, da bi dogodek postal tradicionalen dvakrat na leto spomladi in jeseni, ko je najbolj izrazita menjava garderobe in se običajno lotimo čiščenja po naših omarah in kletih.

Tako imava že sedaj priložnost, da vas lepo povabiva na jesenski podarim dobim, ki bo ponovno v Domu Janeza Filipiča **v soboto, 13. 10. 2018**, tokrat v popoldanskem času **od 15.00 do 18.00**. Dogodek bo potekal na enak način kot spomladi:

NAVODILA ZA IZMENJAVO :

1. Izmenjevali bomo oblačila in obutev za odrasle in otroke, otroško opremo in igrače, knjige, uporabne predmete za dom in vrt, športne rekvizite ...
2. Prišeno mora biti čisto, uporabno in delujoče.
3. Za vprašanja ali predhodno oddajo stvari kontaktirajte Darjo Jošt (040 553 940) ali Andrejo Plut (040 795 676).
4. Stvari, ki ne bodo našle novega lastnika, bomo predali kranjski Karitas.

Do takrat pa vas vabiva, da pogledate v svoje omare in kleti - imate oblačila, ki jih ste jih oblekli samo nekajkrat, ste zamenjali konfekcijsko številko oblačil ali svoj slog oblačenja? Se vam vaza v omari že dolgo praši, ker vam enostavno ni všeč? Težko gledate stvari, za katere ste ugotovili, da so zgrešen nakup? Se vam kopičijo otroška oblačila in oprema, vi pa ne veste, kam z njimi?

Vabljeni na jesenski podarim – dobim v Naklo! ●

Izlet starostnikov nad 80 let

Mirko Poličar

Društvo upokojencev Naklo je v torek, 11. 9. 2018, organiziralo izlet starostnikov nad 80 let.

Tega izleta se je udeležilo preko 100 članov starostnikov in čas potovanja nam je bil naklonjen s prečudovitim soncem in toplino poletnega vremena, ki se spodobi za poletni čas. Predsednik DU Naklo Jože Kajin je vsem izletnikom zaželel obilo užitkov pri ogledu gorenjskih krajev, ki smo si jih preko dneva ogledali, novinar Gorenjskega glasa Jože Košnjek pa je na kratko obrazložil pomen in promocijo teh prelepih krajev gorenjskega kota.

Pot nas je vodila najprej na Pokljuko, kjer nas je sprejel predstavnik centra in nam po svojih sodelavcih nudil ogled in zgodovinski pomen celotnega biatlonskega centra. Zelo zanimivo razlago smo poslušali in obenem ogledovali ta prelepi svetovno znani smučarski center, ki bo v letu 2021 gostil in organiziral svetovno prvenstvo v biatlonu. Še bolj zanimivo pa je bilo opazovati dejansko treniranje biatloncev (v tem času na tekaških rokah) japonske dekliške reprezentance in moško reprezentanco slovenskih biatloncev, med katerimi smo zasledili svetovnega reprezentanta priljubljenega Jakova Faka. Na naše navdušeno vzklikanje nas je med tekom pozdravil z dvignjeno roko, kajti svojega treninga ni smel prekiniti, taka so pač pravila treningov. Predstavnik centra nam je med drugim obrazložil tudi potek biatlonskih tekem med samim tekmovanjem in prihodu tekmovalcev in njihovih trenerjev na poligonska štartna mesta pred samim štartom po podzemnem hodniku od hotela do poligona.

V športnem hotelu smo se okrepčali s kavico in kifeljčki. Čas nas je priganjal, zato smo se po isti poti vračali v dolino preko poključke planjave, prelepe planinske vasi Gorje, mimo turi-

stičnega Bleda, prvenca desetih najlepših turističnih znamenitosti na svetu (Ginnessova knjiga), skozi Lesce v Radovljico, kjer smo obiskali Čebelarški muzej. Kustos muzeja nam je obrazložil vse podrobnosti tega čudovitega muzeja. Čebelarški muzej, ki domuje v baročni graščini v starem delu mesta, predstavlja bogato tradicijo slovenskega čebelarstva, ki je v 18. in 19. stoletju pomenilo pomembno kmetijsko panogo. Tehniški del muzeja prikazuje najbolj tipična čebelja prebivališča in čebelarstvo orodje, biološka soba življenje in delo naše avtohtone čebele kranjske sivke (poleti tudi v živo v opazovalnem panju), likovni del pa fenomen slovenske ljudske kulture – poslikane panjske končnice.

Slovensko čebelarstvo odlikuje večstoletna in svetovno znana tradicija. 20. maj, rojstni dan slovenskega čebelarja Antona Janše, je bil leta 2017 razglašen za svetovni dan čebel. Njegovo delo in delo drugih slovenskih čebelarjev predstavlja Čebelarški muzej Radovljica.

Obisk Čebelarškega muzeja so končali z ogledom dokumentarnega filma o kranjski sivki oziroma kranjski čebeli.

Zadnja naša postaja je bila v hotelu Marinšek v Naklem, kjer smo so se izdatno okrepčali in odžejali. Vsi udeleženci se zahvaljujemo vodstvu DU Naklo za odlično izvedeni izlet, posamezne ogledе in pogostitve, prijetna druženja, saj vse to človek, ki je nastopil tretje življenjsko razdobje, zelo potrebuje in ima občutek, da ni pozabljen in je sprejet v družbo starostnikov svojih let. Prisrčna hvala tudi g. županu, ki nas je na zaključku izleta prišel pozdravit, se z nami rokoval in pogovarjal o problemih, ki nas morda težijo. Želimo, da se v prihodnjem letu zopet srečamo, mogoče še v večjem številu, da nam bo le zdravje to dopuščalo. ●

Uspešno sodelovanje Društva upokojencev in Občine Naklo

Tina Fister

Društvo upokojencev Naklo šteje okrog 800 članic in članov, že pet let pa ga uspešno vodi Jože Kajin. Funkcijo predsednika, pred tem je bil podpredsednik društva, je prevzel leta 2013.

Povedal je, da so v društvu aktivni čez vse leto, tako da v pes-tri paleti dejavnosti lahko prav vsak najde kaj zase. Vsako leto januarja vpisujejo nove člane, svoje misli, predloge in cilje pa zbrani strnejo na občnem zboru konec februarja oz. v začetku marca.

Člani, ki se za dobrobit društva trudijo po najboljših močeh, vsak mesec organizirajo enodnevne izlete, od aprila do ok-tobra oz. novembra pa kondicijo nabirajo s kolesarjenjem in pohodi. Maja se je skoraj 100 upokojencev udeležilo piknika, v poletnih mesecih pa so si privoščili kar nekaj enodnevnih ko-palnih izletov ter letovanje v Izoli. Vsako leto se udeležijo tudi tradicionalnega srečanja upokojencev Gorenjske, ki ga organi-zira Pokrajinska zveza društev upokojencev Gorenjske.

Članice in člani si z veseljem medsebojno pomagajo, prav tako pa so že skoraj 10 let vključeni v projekt Starejši za sta-rejše. Projekt, ki je v mednarodnem okolju označen kot eden najboljših v Sloveniji, je namenjen medsebojni pomoči starost-nikom, starejšim od 69 let. V Naklem in okolici občane obisku-jejo prostovoljke in poverjenice DU Naklo.

V okviru DU Naklo uspešno delujejo koledniki, folklorna skupina in pevski zbor Šestica. Plesalci in glasbeniki, ki redno sodelujejo na skoraj vseh občinskih prireditvah, z različnimi spleti ter pesmimi skušajo prikazati in ohranjati bogato kul-turno dediščino naše dežele. Za nemoteno in lažje delovanje jim prek razpisov nekaj denarnih sredstev nameni tudi Občina Naklo. Hkrati Občina sofinancira tudi del športnih tekmovanj; člani DU Naklo so namreč zagrizeni športniki, ki se redno ude-ležujejo tekmovanj po vsej Gorenjski, svoje vrline pa izkazujejo v balinanju, pikadu, plavanju ...

Članicam in članom DU Naklo je v čast, da z zaposlenimi na občini tako uspešno sodelujejo. Ob občinskem prazniku sku-paj organizirajo kolesarjenje po občini, štirikrat letno pa sre-čanje vseh jubilarov. Ponosni so, da jim župan Mravlja vedno rad prisluhne, hkrati pa je vedno prisoten na občinih zborih,

novoletnih srečanjih, pridruži pa se jim tudi na zaključku v Ma-rinšku po t. i. izletu starostnikov. Letos se je izleta na Pokljuko udeležilo več kot 90 upokojencev, župan pa je vsakomur segel v roko ter namenil nekaj spodbudnih besed in misli. V društvu si želijo, da bodo še naprej odlično sodelovali, županu pa so izjemno hvaležni za vso finančno in moralno podporo. ●

NAVČEK d.o.o.

Pogrebne storitve

- organizacija pogrebov
- prevoz pokojnika,
- organizacija upepelitve,
- pogrebna oprema (krste, žare, nagrobni križi, žarne niše,...)
- žalni aranžmaji in sveče,
- organizacija pevcev
- urejanje dokumentacije,
- fotografiranje pogrebov

Visoko 140

4212 Visoko

031 577 229

041 628 940

navcek1@siol.net

www.navcek.si

NA VOLJO SMO 24 UR NA DAN

Modra odločitev za čisto prihodnost

dinos

PELJEM NA DINOS

Pričakujemo vas ob ponedeljkih od 7.00 do 16.00 ure, ostale delovne dni pa od 7.00 do 15.00 ure.

Dinos Kranj • Savska Loka 24 • Kranj | **Dinos Naklo** • Cesta na Okroglo 9 • Naklo

www.dinos.si

Glasbenik se predstavi

Primož Gnidovec s harmoniko osvaja poslušalce doma in po svetu

Metka Gnidovec

Primož Gnidovec je doma na Pivki in v šolskem letu 2018/2019 obiskuje 3. letnik Srednje turistične in gostinske šole v Radovljici. Za diatonično harmoniko, ki jo igra že dobrih 9 let, se je navdušil preko spremljanja narodno-zabavnih oddaj na televiziji. Poleg diatonične harmonike se sam preizkuša tudi v igranju klavirja in klavirske harmonike. Primož še vedno prisega na izdelovalca harmonik Antona Prostorja iz Podbrezj, saj ima že njegovo tretjo harmoniko.

Njegov glasbeni mentor je Janez Fabijan iz Besnice, ki ga spremlja že od prvih srečanj s harmoniko in je tudi njegov veliki vzornik. Primož svoje znanje harmonike širi po različnih prireditvah, s svojimi prijatelji pa so ustanovili skupino Prijatelji, s katero so izpeljali že 3 lastne koncerte, enega prav tu v domačem kraju. Zelo rad se udeležuje tudi tekmovalnih odrov. Svoj prvi tekmovalni nastop je imel leta 2010 na Gorenjskem prvenstvu harmonikarjev v Besnici pri Kranju. Od tedaj je nanižal veliko uspehov, najbolj ponosen pa je na sledeče:

- 3. mesto na 23. Gorenjskem prvenstvu harmonikarjev v Besnici (2014),
- 2. mesto na 7. mednarodnem tekmovanju za pokal Kranja v Besnici (2015),
- absolutni zmagovalec tekmovanja Urška v Sodražici (2015),
- 1. mesto na tekmovanju harmonikarjev na Veliki Planini (2015),
- srebrna plaketa na Zlati harmoniki Ljubecne (2015),
- zlata plaketa na mednarodnem tekmovanju Avsenik (2016),
- srebrna plaketa na 2. državnem tekmovanju za nagrado Cyrilla Demiana (2016),

- gorenjski harmonikarski prvak v Besnici 2016 (25. Gorenjsko prvenstvo harmonikarjev – Besnica 2016),
- absolutni zmagovalec za 8. Pokal Kranja v Besnici (2016),
- nagrada občinstva zlata voščenska na 25. Gorenjskem prvenstvu harmonikarjev v Besnici (2016),
- absolutni prvak na tekmovanju v Lokavcu (2016),
- 3. mesto na mednarodnem tekmovanju harmonikarjev Attimis, Italija (2016),
- zlato priznanje na mednarodnem tekmovanju Alpe-Adria (2016),
- 1. mesto na tekmovanju v Škocjanu na Dolenjskem (2017),
- zlata plaketa na mednarodnem tekmovanju Avsenik (2017),
- absolutni zmagovalec za 9. Pokala Kranja v Besnici (2017),
- 2 zlati plaketi na državnem tekmovanju za Zlato harmoniko Ljubecne (2016, 2017),
- zlata plaketa na mednarodnem tekmovanju Avsenik (2018),
- zlato priznanje in 1. mesto v svoji starostni kategoriji na mednarodnem tekmovanju Grand Prix Portorož (2017),
- nagrada občinstva zlata voščenska na 26. Gorenjskem prvenstvu harmonikarjev v Besnici (2017),
- zlato priznanje in 3. mesto v svoji starostni kategoriji na mednarodnem tekmovanju Grand Prix Portorož (2018),
- gorenjski harmonikarski prvak v Besnici v letih 2015, 2016 in 2017 (Gorenjsko prvenstvo harmonikarjev – Besnica),
- državni podprvak na 3. državnem tekmovanju za nagrado Cyrilla Demiana (2017),
- 2. mesto na svetovnem prvenstvu Accordion games (2018).

Talent za igranje harmonike je najbrž podedoval po pradedku Janezu Sodniku, ki je bil samouk na frajtonarici. Le-ta ni več sposobna za igranje, je pa varno spravljena med pokali v vitrini Primoževe sobe.

Primož je tudi član folklorne skupine Podpurflca iz Nakla. Skupaj ustvarjajo že tri leta in pri tem ustvarjanju je Primož zadolžen za glasbene vložke sestavljenih spletov ljudskih plesov. Udeležil se je več folklornih tekmovanj, na katerih se je s svojim programom uvrstil med najboljših deset godcev in pevcev ljudskih viž v Sloveniji in na državnem tekmovanju osvojil zlato priznanje.

Primož svojo glasbeno pot nadaljuje. V glasbi zelo uživa in je predan temu, kar počne. In ne mine dan, v katerem ne bi vsaj kako uro ali dve na ulici mimo domače hiše poslušali zvokov njegove harmonike. ●

Prispevke in fotografije za decembrsko številko pošljite **do srede, 5. decembra 2018**, na elektronski naslov **urednistvo.glasnaklo@gmail.com**. Besedila opremite s fotografijami v .jpg formatu, ki jih pošljite kot samostojne datoteke (ne v Wordu) in jim pripišite spremno besedilo.

Razstava v Dupljski graščini

Čudež svetlobe

Jožef Perne

Vse nas, ki smo se v petek, 7. septembra, udeležili otvoritve razstave v Dupljski graščini ČUDEŽ SVETLOBE, je avtor Branko Bandelj ponovno prijetno presenetil. Otvoritev razstave, ki je že sama velik kulturni dogodek, je popestril s kulturnim programom, ki je bil velik presežek. Na poseben način je predstavil graščino in njeno zgodovino, povabil je svoje prijatelje ter vrhunske izvajalce. Pred nami so se zvrstile zgodovinske osebe, vaščani, povezani z dupljsko graščino, ki je bila v srednjem veku gosposčina. Prišla sta graščaka z Bleda in Dornberga ter mariborski kletar najstarejše trte, ki raste tudi v Dupljah. V otvoritvenem delu je sodelovala operna pevka Maja Kobal, na klaviaturah jo je spremljal prof. Ernest Vodopivec. Razstavo je odprl župan Marko Mravlja. Preveč je bilo imen, da bi se vseh spomnili, največji vtis pa je naredila Brankova hčer Katja, ki nam je recitala svojo odo očetu.

Branko Bandelj se je ob vseh svojih talentih z razstavo pokazal tudi kot svojstven slikar svetlobe. Razstavljene slike so v treh prostorih graščinske galerije zasijale v vsej svoji barvitosti. Naj kar citiram avtorja, ki je svoje ustvarjanje predstavil z besedami: »Slikarjev svet je svet barv, svetlobe in teme. Barvo predstaviti, narediti pomensko, sporočilno, to predstavlja izziv. Barva je za slikarja kot pisava, kot črke, z njo se izpove. Zatopljen moraš biti v barvo in njeno moč prelivanja in s potegi čopiča do-

sežeš neverjetna besedila. Postaneš pričevalec časa, v katerem živiš. S čopičem in barvo slikaš zgodbo, izpoveš občutja brez besed. Lepoto trenutka iztrgaš večnosti in ga ohraniš v našem času; postaviš na ogled sedanjim in kasnejšim rodovom v razmislek, spomin ali opomin.«

Spremno besedo k razstavi in uvodni nagovor je napisal dr. Ernest Ženko, ki je med drugim zapisal: »Umetnost in oblikovanje sta za Branka Bandlja dva neločljiva načina izražanja. Čeprav se je večino svojega časa posvečal oblikovanju, ga ves čas spremlja tudi želja po delovanju v slikarskem mediju in tokrat nas nagovarja s svojimi likovnimi deli. Razstavljene slike prikazujejo okoliško naravo, in sicer idealizirano in prikazano v najlepši luči, tako v smislu igre svetlobe kot doseženega učinka. Zdi se, da je njena lepota večna in da bo takšna ostala tudi prihodnjim generacijam. A kot lahko vidimo na razstavljenih fotografijah, je to le iluzija, le polovica resnice. Tako kot izgine čarobna svetloba, ki nam osvetli lepoto narave, lahko izgine tudi narava sama. Razstava je v svojem bistvu konceptualna in družbeno kritična. Njen avtor nam želi nam pokazati oba vidika in nas opozoriti na to, da ju moramo ne samo gledati, temveč tudi misliti skupaj: od nas je odvisno, kaj bo ostalo prihodnjim rodovom, čarobna narava ali uničeno okolje.«

Razstava je odprta še do 6. oktobra. Utrinke z otvoritvene slovesnosti pa lahko pogledate na spletni strani dupljske graščine www.grascina-duplje.si/. ●

Vabilo na dobrodelni koncert

Rotaract klub Tržič-Naklo vas prisrčno vabi na nepozaben glasbeni uvod v barvito jesen. Oktober nam bodo letos še polepšale Carmen manet, zmagovalke evrovizijskega zbora leta 2017.

Dobrodelni koncert bo v soboto, 6. oktobra, ob 19.00 uri v dvorani Kulturnega centra Tržič. Vstopnice po ceni 12 EUR so na voljo v predprodaji v Turistično-informacijskem centru (TIC) Tržič (04/597 15 36).

Prireditev bo imela tudi čudovito humanitarno noto. Z zbranimi sredstvi bomo omogočili dodatne terapije s psi v domu starejših občanov v Tržiču in Naklem. Kosmatinci namreč upokojencem pričarajo velike nasmeha in mnogo dobre volje.

Vabljeni na najbolj čudovito glasbeno in humanitarno doživetje te jeseni. Več informacij o zboru si lahko preberete na www.carmenmanet.si.

Ob jubileju in prazniku čebel v Naklem

Tretja samostojna čipkarska razstava naklanskih Modrih spominčic

Jožef Perne

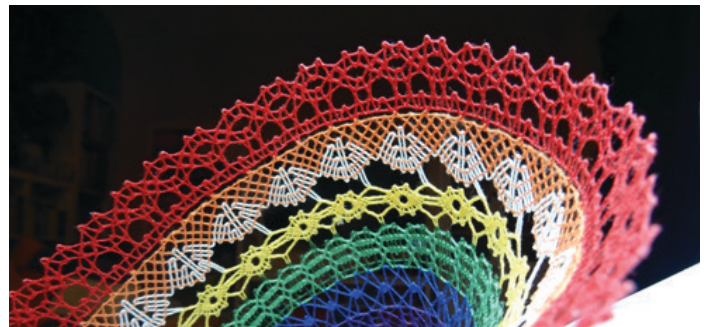
V zadnjem času čipkarstvo po svetu in pri nas pridobiva poseben pomen. Ne kleklja se več samo Idriji, Ljubljani, Žireh in Železnikih – danes kleklja praktično vsa Slovenija in marsikje je postalo klekljanje tudi izbirni predmet v osnovnih šolah. Čipkarstvo ljudi povezuje, saj združuje skupine ljudi enakih interesov in spretnosti. Ponosni smo, da smo del te zgodbe, ki ohranja našo kulturno dediščino, v katero se prepleta tudi pridih moderne čipke.

Klekljarska skupina Naklanske modre spominčice praznuje v letu 2018 prav poseben jubilej, saj je minilo že 10 let, odkar so se pričeli srečevati v prostorih upokojenskega društva Naklo in kasneje pri mentorici doma. V treh letih so osvojili večino tehnik, ki jih klekljajo slovenske klekljarice, nato pa so se pričeli srečevati enkrat mesečno. Ena sama klekljarica se je s kleklji srečala že v rani mladosti, ko so jo mama učili predevat, vendar ni klekljala, dokler se ni upokojila. Vsi ostali so se s kleklji srečali šele v »penziji«. Ker je starost klekljaric in klekljarja približno 70 let in več, jim že pripada, da so modri. In ker poleg modrosti ob punklju krepijo tudi spomin, so si naredili ime po teh skromnih modrih cvetlicah. Skupina šteje 8 starih izkušenih klekljarjev: Metod Pavlin, Marta Balantič, Francka Sitar, Amalija Zaplotnik, Beti Porenta, Fani Oblak, Marija Gregorc in Mari Kokalj. Predlani se jim je pridružilo 5 novih klekljaric in že obvladajo osnove: Ljuba Brajnik, Metka Petkovič, Milojka Križaj, Darinka Žula in Alojzija Murn. Letos sta se pridružili še Tatjana Gorjanc in Ana Starman, ki sta se veselo spopadli s Idrijskim risom. Vseh teh prizadevnih 15 klekljaric in klekljarja pa je dobilo podmladek, in sicer 6 vrtčevskih otrok: Iva Dolenc, Lana Žun, Nika Hubat, Zarja Orešnik, Isabela Rotovnik in Maks Oman iz vrtca Živ žav iz Stražišča. Ker so v 3 mesecih zelo pridno klekljali in naklekljali vsak po dve figuri, so jih vzeli medse in jih poimenovali Male spominčice. Vse skupaj pa povezuje mentorica – poklicna čipkarica Alenka Vrhovnik. V glavnem prihajajo iz Nakla in okoliških vasi. Srečujejo se v Naklem enkrat mesečno na srečanjih ob punklju. Njihovih srečanj ob sredah se že vnaprej veselijo, saj so prav prijetna in dobro obiskana. Svoja znanja iz klekljanja utrjujejo, se vedno kaj novega naučijo, izmenjajo izkušnje, preizkušajo barvne kombinacije, različne sukance, dodajajo perlice in žico, združujejo različne tehnike. Poslužujejo se kupljenih in starih vzorcev, lažjih in zahtevnejših tehnik, tudi zelo

starih vzorcev. Nekatere vzorce predelajo, včasih pa narišejo tudi nove. Klekljani izdelki so uporabni kot unikatna darila in nakit, krasijo stene, okna, pohištvo, dekorativne predmete, obleko in obutev. Družijo se, kot so se nekdaj na prejah. Tudi na tak način ohranjajo staro ljudsko izročilo. Največ čipk ustvarijo pozimi, potem pa jih lepi dnevi hitro zvabijo na vrt ali v hribe.

Leta 2014 so bili povabljeni k sodelovanju na razstavi ročnih del cele Gorenjske v Gorenjskem muzeju v Kranju. Z veseljem so se odzvali in sodelovali na razstavi, ki je bila odprta za ogled cel junij 2014. Dobili so pohvalo in to jim je godilo. Sodelovali so tudi na naklanski prireditvi Na vasi se dogaja.

Medtem so nastajale umetnine iz nitk, zato so se odločili za prvo samostojno razstavo in nekatere izdelke tematsko namenili samo tej.

Otvoritev razstave ČIPKARSKI POGLED SKOZI MAVRICO v graščini v Dupljah dne 17. junija 2016 pod pokroviteljstvom Krive jelke je bila zelo dobro obiskana in še danes se je mnogi ljudje spominjo. Na njej je igral tamburaški ansambel Svetega Mihaela pod vodstvom Zvonke Erce.

Poslušali so čipkarsko poezijo, klekljarsko zaobljubo novih članic, si ogledali, kako se nitke prepletajo, ko se dela kitica.

Spoznali so zgovornega Krjavlja in poslušali kako je hudiča presekla na pol, nato pa je prerezal vrvico med dvema klekljema in povabil k ogledu čipkarskih umetnin, nakita in cvetličnih aranžmajev iz cvetlic iz krep papirja.

Za vse nastopajoče so spominčice na delavnici oblikovali dražgoške kruhke in jih razveselili tudi z rožicami iz krep papirja v obliki spominčic.

Lani, 24. maja 2017, so odprli razstavo RIBE v Pavlinovi galeriji v Naklem. Razstava je bila obogatena tudi z umetniškimi slikami na temo ribe, ki so jih naslikali učenci OŠ Naklo pod vodstvom Alojzije Murn.

Dodali so tudi umetniške fotografije rib, ki jih je fotografiral Tomaž Benedičič iz Železnikov. Pridružila se je tudi avtorica vzorcev za klekljane čipke rib gospodična Neja Lenart.

Pisano ribje bogastvo, naklekljano iz nitk, je popestrila tudi steklena prozorna riba umetnika Braneta Mirta iz Strahinja.

Otvoritev so popestrile melodije, zaigrane na orglice, in menjenjaki v obliki rib. Po otvoritvi, je čipkarska mentorica izvedla tudi delavnico origami ribice in tudi otroci so naredili svojo ribico.

Našo letošnjo razstavo ob 10. obletnici delovanja skupine Naklanske modre spominčice z naslovom POMLADNI PLES smo otvorili 18. maja 2018.

V času, ko je bila odprta razstava pomladni ples, pa so praznovale svoj dan tudi čebele, zato smo jim namenili prostor na vhodu. Tam so bila razstavljeni tudi dela Malih spominčic in punklji s še nedokončanimi izdelki.

Obiskovalci so spremljali predstavitev in delovanje Naklanskih modrih spominčic, čipkarsko poezijo Julke Fortuna, sprejem novih klekljaric s čipkarsko zaobljubo.

Otvoritev v Pavlinovi galeriji v Naklem je bila zelo dobro obiskana, zato je prostor kar pokal po šivih. Pomladni ples je bil namenjen v prvi vrsti metuljem, z metulji pa so zaplesale tudi pomladne vile.

Posebej prisrčen je bil nastop Malih spominčic s pesmico in plesom Poglejte te ročice. Za podelitev priznanj vsem sodelujočim je poskrbel župan Marko Mravlja. Poskrbeli so tudi za bogato pogostitev.

Naslednje leto smo dobili povabilo, da sodelujemo z metulji v Železnikih ob čipkarskih dnevih konec junija. Zato vas vabimo vse, ki bi želeli videti naš pomladni ples metuljev, da se nam pridružite v Železnikih – zelo močnem in bogatem čipkarskem središču, ki bo kot vsako leto ponudilo pester izbor ročnih del in zanimivo dogajanje.

In tako bomo še v prihodnje sodelovali z roko v roki, kjer bodo nitke prepletale in povezovala mladost igrivost in starost modrost s kiticami prijateljstva. ●

FS Podkuca

Bogato in pestro folklorno leto

Besedilo: Špela Eržen, fotografije: Božena Legat

Folklorna skupina Podkuca je v šolskem letu 2017/18 delovala v okviru kar sedmih skupin, in sicer: **najmlajša otroška skupina**, kjer so prvošolčki začeli spoznavati bogato kulturno dediščino, **srednja otroška folklorna skupina** (folklorniki od 2. do 4. razreda iz Nakla), **starejša otroška skupina** (folklorniki od 5. do 7. razreda), **mladinska skupina** (folklorniki 8. in 9. razredov) ter prvič tudi skupini na podružničnih šolah v Dupljah in Podbrezjah (otroška **folklorna skupina Podbrezje** in otroška **folklorna skupina Duplje**) ter **odrasla folklorna skupina**.

Folklorniki sestavljajo tudi tri skupine pevcev ljudskih pesmi in dva godčevska sestava. Za razvoj in razcvet folklorne dejavnosti v Naklem se tim mentorjev vseh skupin vsako leto dodatno izobražuje na različnih področjih, ki jih dejavnost obsega – tako plesno, pevsko, gledališko in godčevsko. Folklorne dejavnosti so v tem letu vodili: mag. Špela Eržen, Tadej Teran, Jana Ovsenik, Vesna Ahčin, Miha Štilec in Manca Šparovec.

Skupine FS Podkuca

Podelitev jubilejnih Maroltovih značk

Naj uspehi že zaključenega šolskega leta so:

- zlato priznanje za dosežen državni nivo Mladinske skupine (junij 2018)
- zlato priznanje godca Primoža Gnidočca na državnem srečanju godcev in pevcev (november 2017)
- srebrni priznanji Mladinske in starejše otroške skupine (maj 2018)
- srebrni priznanji dveh otroških skupin pevcev ljudskih pesmi (oktober 2017)
- srebrno priznanje godčevskemu sestavu (oktober 2017)

Na slavnostnem spomladanskem koncertu FS Podkuca je kar 16 devetošolcev prejelo jubilejno priznanje, Maroltove značke, saj se od svojega desetega leta že pet let aktivno udeležujejo na področju ljubiteljske folklorne dejavnosti.

Vabimo otroke, mladino in odrasle, da se v letošnjem letu priključite FS Podkuca. **Vpis** k dejavnosti poteka **ob petkih med 14. in 19. uro** v prostorih OŠ Naklo (večnamenska dvorana) do 5. oktobra 2018.

Mlada godca sta uspešno raziskovala na področju glasbe

Laura Falle in Žan Eržen sta povezala svoje glasbene talente, osvojena šolska znanja in željo po raziskovanju ter pripravila zanimivo raziskovalno nalogo z naslovom *Od polke do tanga*. V svoji nalogi sta preverila, kolikšna je prepoznavnost ljudskih viž in pesmi med osnovnošolci. V eksperimentalno-raziskovalnem delu sta pripravila variacije polke in tanga. V

svoji predstavitvi rezultatov raziskovalne naloge sta anketiranim udeležencem zaigrala primer, kako variirati ljudsko vižo v tango. Na srečanju mladih raziskovalcev srednjih in osnovnih šol Gorenjske sta za svojo nalogo v sklopu Aplikativni predlogi in projekti dosegla 1. mesto ter s tem bronasto priznanje mladih raziskovalcev Slovenije. S svojo glasbeno »točko« pa sta nastopila na dveh nastopih v okviru OŠ Naklo. Z vižo se bosta v oktobru predstavila tudi na srečanju godcev ljudskih viž. ●

Predstavitev uporabnosti in inovativnosti raziskovalne naloge *Od polke do tanga*, s katero sta mlada folklornika Laura Falle in Žan Eržen (tretja in četrta z leve) dosegla 1. mesto na regijskem srečanju Mladih raziskovalcev Gorenjske na področju aplikativno-inovativni projekti. Prvi dve dekleti z leve proti desni sta Anja Konjar in Sofija Olja Kokalj.

Goriški slavček je zapel ob spominu na bistriške žrtve

Milenka Jekovec

*Tu narod biva še krepak,
tu biva narod – poštenjak,
ki svet ga še okužil ni,
ki čas ga pomehkužil ni.*

*Tu rod je moj, tu moj je kraj,
tu živel rad bi vekomaj.
Ni kraja mi krasnejšega,
ni ljudstva mi milejšega.*

(Simon Gregorčič, *Oj z Bogom, ti planinski svet*)

»Domovino smo dobili z rojstvom. Z njo smo zaznamovali. Vanjo so nas položile rojenice in nam določile meje jezika, meje pokrajine, meje pripadnosti. Dana nam je bila ta pokrajina, da jo čuvamo, da jo predamo naslednikom za kasnejše rodove.« Tako napiše Tone Pavček v svojem proznem razmišljanju, v svojih čustvenih črticah in miselnih esejih, ki so me ob prebiranju navdušile in pripeljale do ideje, da jih podelim z obiskovalci, ki se bodo udeležili slovesnosti ob spominu na ustreljene domačine in talce.

Takrat, tistega daljnega leta 1942, je bila vojna in na Bistrici je nemški okupator začel kazati svoj resnično pravi obraz. V

Nejc, Pia, Maj, Nika, Gal, Nina, Mark, Sara in Milenka.

sobotnem večeru pred semanjo nedeljo je požigal hiše in streljal domačine. V ponedeljek pa je bilo ustreljenih še petdeset talcev, pripeljanih iz begunjskih zaporov.

Ko sem zbiral in oblikovala vsebino kulturnega programa, sem na knjižni polici zagledala že rahlo zaprašene poezije Simona Gregorčiča, ki so imele včasih pri nas doma pomembno mesto, saj je bil Gregorčič najljubši pesnik mojega očeta in je znal veliko njegovih pesmi na pamet. Očetov brat, moj stric, pa je bil le dve leti mlajši od očeta in predvidevam, da je tudi on poznal Gregorčičevo poezijo. Stara mama je velikokrat strmela v fotografijo, ki je visela na steni v njeni sobi. Ker sem bila še majhna, nisem razumela njenega pogleda. Spominjam se, da se ji je takrat, ko je gledala fotografijo, obraz spremenil in da so njene oči postale drugačne. Razumela sem šele kasneje: to je bila bolečina in žalost zaradi izgube sina. To je bila bolečina, lastna vsem materam, ki so izgubile svojega otroka, ne glede na barvo kože, ne glede na versko pripadnost, ne glede na čas in kraj. Bolečina, ki se nekako potuhne, da lažje živiš naprej, a ne premine nikoli. Živi s teboj, do konca. Povedala mi je, da je včasih naskrivaj napisal kakšno pesem in jo potem sramežljivo skril. V najstniških letih je prijateljeval z Mimi Malenškovo. Tega fanta na črno-beli fotografiji, ki je visela na steni v sobi moje stare mame, so ustrelili Nemci. Bil je star dvaindvajset let in je bil eden od devetih ustreljenih domačinov.

Ob pregledovanju Gregorčičevih pesmi so mi v mislih odzvanjala Pavčkova razmišljanja. Začutila sem njuno presenetljivo povezanost, in sicer v odnosu do našega jezika, naših krajev, kulture in običajev, lepote naše dežele, do naše domovine, do domoljubja. 'To moram povezati in povezano ponuditi drugim, najprej mladim recitatorjem in potem vsem, ki si bodo vzeli čas in prišli tisto julijsko soboto na bistrški klanec,' sem sklenila.

In res! Imela sem srečo, da je bila skupinica osmih mladih recitatorjev, ki pa so mladi le po letih, drugače se že nekaj časa poznamo in odlično sodelujemo, doma. Bile so namreč počitnice. Vaje smo lahko imeli dopoldan, tisti, ki so bili varuške za mlajše brate in sestrice, ker so bili starši v službi, so jih lahko pripeljali s seboj in so bili naša publika. Seveda so bili njihovi starši z vsem seznanjeni in brez skrbi. Malo več kot teden dni smo se srečevali vsak dan. Seveda smo se morali najprej spoznati s pesnikom in osvetliti njegova sporočila in čustva. Včasih smo se tudi prav od srca nasmejali, kajti najstniki zelo dobro znajo tudi iz resne zadeve narediti smešno, ki jo je pa težko zaježiti. Pri tem se meri stopnja potrpežljivosti, toda

malo je potrebno počakati, še bolje pa se je z njimi nasmejati, saj smeh vsem samo koristi.

V soboto, 21. julija ob 20. uri zvečer, so nam oblaki naklonili rahel blagoslov z nekaj dežnimi kapljicami. Potem so pa prisluhnili slovenski himni, ki so jo zapeli podbreški pevci, pa Soči, ki je vzkipela v moji izvedbi, pa Lipi, ki ne bo večno spala ...Gregorčič in Pavček pa ste se prepletala, dopolnjevala, valovila so polja, zadišale so gorske rože, šepetal veter, planine so vabile, slovo je bilo težko. Domovina je bila z nami. Koliko pa sploh poznamo to našo pokrajino domovine? »A če jo hočeš spoznati, moraš po njej peš, večkrat v vse klance in vse soteske, ob vseh potokih in rekah, po cestah, stezah in kolovozih, da jo vidiš od blizu in s pravo dioptrijo duše,« pove Pavček. Dom je jezik in jezik je dom. Spraševali smo se o vrednotah; kruh je kot vrednota stalnica. Imeti kruh pomeni imeti delo. In o besedi domoljubje, za katero Pavček pove, da je nekoč imela zven in pomen in je bila nekdaj postavljena zelo visoko, prav skupaj z besedo čast. Danes pa je zastarela, ne zveni ne moderno, ne donosno, njen pomen je pogosto celo vzrok za posmeh. A naša dežela je vseeno lepa. Nam najlepša. Njena lepota je večna. Od nekdaj je in za zmeraj.

Temni se, ko se poslavljamo. Še nekaj fotografij, stiski rok, ljudje so poslušali. Vidi se jim v očeh. Častna gasilska četa spoštljivo zapušča prostor. Pevci v živahnem pogovoru počasi odhajajo. Dare in Albin pospravljata zastave in ozvočenje. Moji sonastopajoči me obkrožijo, da se še nekaj pomenimo, ostalo si pa napišemo. Jasa, lepo urejena, za kar so tudi letos poskrbele pridne roke delavcev na občini, ostaja sama. Nekaj sveč na tleh osvetljuje s cvetjem napolnjeni vazi.

Počasi odhajam tudi sama, z dobrimi občutki in Pavčkovim razmišljanjem: »Nasmehnemo se, kadar nas prevzame sočutje. Nasmehnemo se v pozdrav, v opravičilo, v priznanje. Pri tkanju medsebojnih vezi je od vseh človekovih izrazov nedvomno najpomembnejši nasmeh. In ko gledamo malo, drobceno, neboljeno dete v zibki, je ta nasmeh čisto nekaj posebnega. Iz globočin našega srca, iz naših labirintov podzvesti privrejo čustva, ki se kor mavrica zrcalijo v našem nasmehu. Človek se ob pogledu na malega človeka svoje vrste razneži, steguje roke v objem, da ga zaščiti pred mrazom, obvaruje pred vetrom. Le kam se porazgubijo ta čustva in te vrednote, ko odrastemo? Ščititi, obvarovati, si pomagati, imeti radi, biti človeški, saj to od nas pričakuje tudi narava, naša zemlja in primarna potreba v vsakem izmed nas.« ●

MeCPZ Podbrezje v sovodstvu Janka Kozjeka in Nene Rion

Prebivalci Naklega so 'Naklanci', 'Nakljanci', 'Nakelčani' ali 'Naklani'?

Vprašanje, naslovljeno na ZRC SAZU:

Naklanci, Nakljanci, Nakelčani ali Naklani?

Zadnji Slovenski pravopis (Slovenski pravopis, 2003) potrjuje prvo besedo. Torej Naklo. Logično razmišljujoči človek bo dejal v Naklem živijo Naklanci. In od kod so se vzeli Nakljanci?

Geolog Ljubo Žlebnik je v strokovni reviji Geologija (št. 14, 1971, str. 5–51) objavil prispevek »Pleistocen Kranjskega, Sorškega in Ljubljanskega polja«, v katerem je na precej realnih temeljih zapisal ugotovitve, da je suha naklanska (ne nakljan-ska!) dolina stara savska struga iz časa prodnega zasipa v zadnji ledeni dobi (več kot 10.000 let nazaj). Tržiška Bistrica, ki se je prej izlivala v Savo južno od današnje vasi Žeje, je po predstavitvi savske struge na današnje mesto še nekaj časa tekla po svoji stari strugi. Torej ime Naklo, doslej ga ni uspelo še nikomur dokončno razvozlati, po vsej verjetnosti pripada vodi, močvirju, kalu, zagotovo pa ne klancu.

Prvi avtorji naklanske zgodovine in časopisnih prispevkov so do zadnje četrtine 20. stoletja uporabljali različne oblike imena vasi in njenih prebivalcev:

- v *Naklem*, iz *Nakla/Naklega*
- Kateri? *nakelski*
- za prebivalce pa: *Nakelčani in Naklanci*.

Starejši zgodovinarji so razlagali, da naj bi ime vasi izhajalo iz besed na kalu, to je močviren kraj, kjer naj bi bilo nekoč tudi jezero oziroma naj bi voda zaradi ozke soteske Temnik zastajala.

Zadnji **Slovenski pravopis**, ki sta ga izdala Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša in ZRC SAZU leta 2003, ime vasi Naklo sklanja z dvema možnima oblikama zapisa:

- v *Naklu/Naklem*, iz *Nakla/Naklega*
- Kateri? *nakelski*
- prebivalci: *Nakelčani/Nakljanci, Nakelčanke/Nakljanke*

Lektorji danes uporabljajo pravila veljavnega pravopisa. S kakšno utemeljitvijo so strokovnjaki na Inštitutu za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU *Naklancem* dodali sporni *j* (*Nakljanci*), ne vemo. Dobro pa vemo, da se ob vsaki novi publikaciji med Naklanci vnamejo polemike o sporni črki.

Podpisani Damijan Janežič se že petindvajset let ukvarjam z raziskovanjem krajevnega zgodovine, predstavitev pomembnih Naklancev in z zbiranjem folklornih in spominskih pripovedi. V tem času sem se pogovarjal z več Naklanci. Med njimi je bil tudi Henrik Jošt, po domače Be(g)mostr iz Naklega, katerega spomin je segal do prve svetovne vojne. Toda nobeden ni rekel za *Naklance*, da so *Nakljanci*.

V krajevnem narečju so naši predniki vasi rekli:

- *Naku/Nákva*
- Kateri? *naklansk*.
- prebivalci: *Naklanc/Naklanka, Naklanc/Naklanca/Naklanke*

Tako menimo, da so **edino pravilne oblike imena Naklo** naslednje:

- *Naklo/-ega/-emu/-em in Naklo/-a/-u/-em*
- Kateri? *naklanski*

- v *Naklo*, iz *Naklega*, med *Naklim in Kranjem*
- prebivalci: ed. *Naklanec/Naklanka, dv. Naklanca/Naklan-ki, mn. Naklanci/Naklanke*

Veljavni slovenski pravopis tudi za nekatere sosednje vasi uporablja oblike, ki jih pri nas še nismo slišali in jih nikoli nismo uporabljali. Tako kot za Naklo navajamo izgovorjavo vasi v krajevnem narečju, in oblike, ki bi jim moral slediti Slovenski pravopis:

• **Okroglo:**

Okrogu/lga/lmo; na Okroglam; z Okroglega; Kateri? okroglansk; Okroglanc/Okroglanke;

Okroglo/-ega/-emu/-em, Čigav? okroglaški (pravopis okrogelski), na Okroglem, z Okroglega, Okroglanc/-ka, Okroglanc/-ki, Okroglanci/-ke (pravopis Okrogelčani);

• **Strahinj**

Strahān/-na/-a; u Strahin; s Strahina; Kateri? strahinsk; Strahinc/Strahinke

Strahinj/-a/-u, Čigav? strahinjski; Strahinjec/-ka, Strahinjca/-ki, Strahnjci/-ke (pravopis Strahinjčani);

• **Zgornje Duplje**

Zgorne/Spodne Daple/Dapel/-ah; Kateri? daplansk; Daplan-c/-a/Daplanke

Zgornje/Spodnje Duplje/-lj/-ah; Kateri? dupljanski; Dupljanec/-ka, Dupljanca/-ki, Dupljanci/-ke (pravopis Dupeljci)

• **Cegelnica**

Cegunca/e/Cegunc; na Cegunco; s Cegunce; Kateri? cegvarsk; Cegvarja/ke

Cegelnica/-e/-i; na Cegelnico; s Cegelnice; Kateri? cegvarski/cegelniški; Cegvarji/-ke / Cegelničani

• **Polica**

Polica, na Polici, s Police; Poličani/-ke

Pivka, na Pivki, s Pivke; Pivčani/-ke.

Spoštovani strokovnjaki Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša na ZRC SAZU, Naklanci menimo, da je ob pripravi pravopisa prišlo do nekaterih netočnih oblik imen vasi in poimenovanj prebivalcev teh vasi. Popravke utemeljujemo z rabo ljudskih oblik poimenovanja vasi in prebivalcev teh vasi.

Nikdar do izdaje zadnjega pravopisa se niso uporabljale naslednje oblike: *Nakljanci, okrogelski, Okrogelčani, Strahinjčani, Dupeljci*. Zadnja še ni bila uporabljena v nobeni publikaciji.

Lepo se vam zahvaljujemo za prijaznost in vas pozdravljamo.

Damijan Janežič

Odgovor

Vprašanje, ki ste ga poslali v Jezikovno svetovalnico, je večplastno, saj z dilemo, katera oblika prebivalskega imena naselja Naklo je v sodobni jezikovni rabi najbolj upravičena, odpirate tudi problem sprejemljivosti lokalnih oz. narečju bližnjih oblik v knjižnem jeziku nasploh. Strokovnjaki za vprašanja poknjiženja krajevnih in stanovniških imen se pri tovrstnih vprašanjih znajdejo med dvema konceptoma: po eni strani se zavedamo, da je lokalna raba merodajna, saj omogoča prebivalcem poistovetenje z imenom, po drugi strani pa se v

slovenščini narečne oblike dogovorno knjižijo, saj želimo delovati v splošnonormativnem smislu povezovalno in nadregionalno.

V daljši diskusiji, ki je prispevala načela za oblikovanje končnega odgovora, smo sodelovali sodelavci inštituta: Marko Snoj, Silvo Torkar, Peter Weiss, Tina Lengar Verovnik in Helena Dobrovoljc. V nadaljevanju vam posredujemo dva odgovora, ki odražata stališča sodelujočih:

Odgovor **Marka Snoja** se sklicuje na načela, ki so jih upoštevali pri poknjiževanju in po katerih bi morali zapisovati *Nakljánec*, zapise tipa *Naklánec* pa označuje kot knjižnonormativno vprašljive; kot manj sprejemljive dopušča tudi oblike *nákelski*, *Nákelčan* in *Nákelčanka*:

Opozorili ste na več problemov, ki deloma presegajo okvire svetovalnice, zato se v odgovoru osredinjam le na ključno vprašanje. Edino pravilno je seveda, da knjižna raba krajevnih imen in besed njihovih imenskih družin izvira iz lokalne in da ob tem narečne lastnosti, če je le mogoče, prilagodi zakonitostim knjižnega jezika. Izhajajoč iz Vaših in tudi sicer znanih podatkov, da se ime narečno glasi *Náku*, v roditelju iz *Nákuga* in iz *Nákva*, da je pridevnik *naklánski* in prebivalsko ime za moškega *Naklánc* ter za žensko *Naklánska*, je treba ob upoštevanju zakonitosti knjižnega jezika krajevno ime zapisati in izgovoriti kot *Náklo*, v roditelju iz *Náklega* ali iz *Nákla*, pripadajoči pridevnik *nakljánski*, prebivalski imeni pa *Nakljánec* in *Nakljánka*.

Glas *j* neposredno za *l*, ki ga v narečju ni, je v knjižnem jeziku zapisan zato, ker je bil nekdaj na tem mestu mehki *lj* tudi v gorenjščini, a je v tem narečju otrdel do te mere, da je danes srednji. Hkrati je nekdanji trdi *l* v gorenjščini postal v ali dvoustnični *w*, zato se v narečju krajevno ime glasi *Naku* (prvotneje **Nakaw*), v roditelju, če ime sklanjam po samostalniški sklanjatvi, *Nakva* (in vsaj pri starejših ne *Nakla*). Ker torej poknjižimo krajevno ime *Naku* v *Naklo*, je prav, da tudi narečni pridevnik *naklanski* in prebivalski imeni *Naklanc*, *Naklanka* poknjižimo v *nakljanski* oz. *Nakljanec*, *Nakljanka*. Slovenščina namreč za tvorjenje pridevnikov iz zemljepisnih imen ne uporablja pripone *-anski*, temveč *-janski*. Glas *j* torej ne spada h krajevni imenu, temveč k priponi, ki tvori prebivalsko ime in iz tega pridevnik. Tako imamo pridevnike državljanski, rimljanski, dvorjanski, ki so prek državljan, rimljan in dvorjan tvorjeni iz država, Rim oziroma dvor, ki kakor *Naklo* (od koder je prek nekdanjega **Nakljan* tvorjeno *nakljanski* in *Nakljanec*/*Nakljanka*) nimajo pred končnicami glasu *j*. In ker tudi Gorenjci pišemo npr. *Ljubljana*, *državljanski* in *Rimljan*, čeprav v narečju in pogovorno izgovarjamo *Lublana*, *državlanski(i)* in *Rimlan* (vendar niti starejši niso nikdar izgovarjali **Vubvana*, **držowvansk* ali **Rimvan*), je s stališča knjižnojezikovne tradicije in norme prav, da zapisujemo tudi *nakljanski* in *Nakljanec* oz. *Nakljanka*.

Zapisi *naklanski*, *Naklanc* in *Naklanka* so sprejemljivi le v narečno ali delno narečno zapisanih besedilih, kjer bi morali krajevno ime zapisati kot *Naku* in v kakršnih bi knjižno ne *ljubi se mi*, ker sem lačen izrazili kot *ne lup se ma*, *k' sm vačn*.

Deloma poknjižene zapise *naklanski*, *Naklanec* in *Naklanka* bi v normativnih priročnikih označili s kvalifikatorjem »lokalno, knjižno vprašljivo«.

V okoliških krajih in deloma mlajši prebivalci *Naklega* pridevnik izgovarjajo *nákušk(i)*, prebivalski imeni pa *Nákučan* in *Nákučanka*, kar poknjižimo kot *nákelski*, *Nákelčan* in *Nákelčanka*. Te tvorbe so v knjižnem jeziku sicer manj sprejemljive, vendar niso prepovedane.

Etimologija krajevnega imena Naklo pa ni več taka ugan-ka. Ime je prvotno označevalo vlažno, močvirno zemljišče. v Sloveniji se to ime ponovi najmanj šestkrat, znano je tudi pri drugih Slovanih in pri nekaterih je ta beseda potrjena tudi kot občno ime. Beseda *naklo* tako pri Hrvatih pomeni 'vlažna tla', pri Čehih 'mesto za razkladanje tovora ob reki', pri Rusih 'ozek polotok, rt'. Podrobnosti o imenu s tega vidika si lahko preberete v *Etimološkem slovarju slovenskih zemljepisnih imen*.

Enotno mnenje glede vprašanja, kako se bo v slovenščini v nadaljnje obravnavalo lokalne oblike, lahko prinese le temeljit pregled aktualnih oblik v rabi in opredelitev glede številnosti narečnih oblik, ki so izpodrinile knjižne. Na pasti vztrajanja pri umetnih prebivalskih imenih, ki jih naredijo jezikoslovci za pri-ročnike, opozarja **Peter Weiss**:

Besedotvorje sodobnega slovenskega jezika že zdaj kaže postopek, ki ga bo dobro izbrati za najbolj razumljivo sprejemanje (pri pišočih in beročih) in najbolj preprosto predajanje (npr. v šoli). V Toporišičevi Slovenski slovnici (iz leta 2000), str. 177, je v razdelku o tvorjenju oblik za prebivalca države, pokrajine, naseljenega mesta ... o oblikah na *-an* in *-anec* zapisano (dodatne podatke o oblikah iz krajevnih imen jemljem iz leksikona *Slovenska krajevna imena* (1985) in iz predvsem slovarskega dela *Slovenskega pravopisa* 2003). Ženske prebivalske oblike dobimo iz moških oblik tako, da *-ec* v teh nadomestimo s *-ka* ali da moškim oblikam dodamo *-ka*:

- **-an**: barjan (iz barje), Zemljan (iz Zemlja), Laščan (iz Lašče), deželan (iz dežela – deželjan in podobno je v današnjem knjižnem jeziku pravopisna napaka); tule dodajam še primere iste vrste: Izolan (iz Izola, pridevnik izolski), Polzelan (iz Polzela, pridevnik polzelski), Istran (iz Istra, pridevnik istrski), Korčulan (iz Korčula, pridevnik korčulski), Dolan (iz Dol, pridevnik dolski), Kalan (iz Kal v večini slovenskih primerov, pridevnik kalski), Selan (iz Selo, osnova Sel-, pridevnik selski), Solčavan (iz Solčava, pridevnik solčavski), faran (iz fara, pridevnik npr. prifar-ski), Celjan (iz Celje, ker je besedotvorna osnova Cel-, pridevnik celjski), Doljan (iz Dolje, osnova Dolj-, pridevnik doljanski);
- **-čan**: Ljubljančan (iz Ljubljana), Dunajčan (iz Dunaj); tule dodajam variantno prebivalsko ime Izolčan (iz Izola);
- **-jan**: okoličan (iz okolica, torej okolic- + -jan, s popravom *cj* v *č* na morfemskem šivu), Sevnčan (iz Sevnica), meščan (iz mesto, torej mest- + -jan, s popravom *s* tj v *šč* in naprej v *šč*), otočan (iz otok- + -jan) itd.; tule dodajam Toporišičevim primerom še: Kaljan (iz Kal v Kalu -- Koritnici, pridevnik kalski), Doljan (iz Dol (pri Šmarju), pridevnik dolski), Seljan (iz Sela (na Krasu), pridevnik seljanski) -- v vsaj teh primerih se prebivalsko ime res tudi govori tako, Laščan (iz Laško), Lipičan (iz Lipica, kar pa ne velja za vse kraje s tem imenom), Američan, Mehičan (iz Amerika, Mehika)
- **-anec**: Amerikanec, Mehikanec (iz Amerika, Mehika), Liliputanec (iz Liliput); sem dodajam lipicanec (za konja iz Lipice), Indijanec (iz Indija, saj so novoodkrita Ameriko svojčas imeli za Zahodno Indijo), Naklanec (iz Naklo); v knjižnem jeziku pri tem obrazilu ne prihaja do soglasniške premene, zato nimamo oblik Američanec (imamo pa Američan), Mehičanec (imamo pa Mehičan) in tudi ne lipičanec (vendar pa imamo, kot že rečeno, iz Lipica obliko Lipičan); primeri iz te skupine sicer večinoma res kažejo

nekdanje nemško besedotvorno posredovanje, vendar pa je v sodobni knjižni slovenščini z naslonitvijo nanje, sploh pa z upoštevanjem pridevnikov ameriški, mehiški, liliputanski, lipicanski, v katerih ne prepoznavamo nemškega botrstva, za sodobnega uporabnika slovenskega jezika edini upravičeni zapis brez ekskluzivističnega j, torej Naklanec in naklanski; nadaljnji sodobni primeri brez soglasniške premene so npr. Kalanec (iz npr. (Kuzarjev, Mali) Kal), Kočanec (iz Koče), Lužanec (iz Luže), s premeno pa Ižanec (iz Ig), Brojanec (iz Brod), Seljanec (iz Sela (pri Ajdovi, pri Dobrovi)) ipd. -- v tej skupini so pridevniki praviloma tvorjeni z -anski

Tako npr. Izolani zavračajo pravopisno obliko *Izolján*, saj v Izoli in okolici govorijo *Izolán*. Domačini v Spodnji Savinjski dolini prav tako ne govorijo *Polzelján*, ampak *Polzelán* – tako pišejo in tako se kljub siceršnji pravopisni zavezanosti sodelujočih imenuje glasilo Občine Polzela (<http://www.polzela.si/polzelan/index>). Teorija obravnave sodobnih jezikovnih oblik lahko naredi korak k praksi in ob znanih besedotvornih postopkih, ki so v slovnici sodobne slovenščine zapisani že desetletja, prizna, da so nekatera tovrstna prebivalska imena tvorjena z obrazilom *-an* in druga z *-jan*. Izgubila ne bo nič (le za kako spoznanje o sodobnem stanju v jeziku bo bogatejša), pišoči pa bomo ogromno pridobili, saj se bo v knjižnem jeziku lahko dosledneje uresničevala zdajšnja večinska jezikovna praksa, in to brez zadreg zaradi težko razumljivih in razložljivih razlik med jezikovno resničnostjo in prevečkrat nevzdržnimi priročniškimi zapovedmi. To bo ravno z doslednim uveljavljanjem besedotvorno razvidnih postopkov prispevalo k utrjevanju knjižnega jezika na celotnem slovenskem jezikovnem prostoru in pri uporabnikih slovenskega jezika različnih starosti in jezikovnih šolanosti.

Za nov priročnik z oblikami slovenskih krajevnih imen bo treba predvsem že zdaj izkazane problematične oblike zapisati v skladu z jezikovnim stanjem na terenu in v knjižnem jeziku brez laboratorijskih izmislekov in dvoumnosti tipa *Sel(j)an*, kakršnih je zdaj v pravopisu in podobnih priročnikih čisto po nepotrebnem preveč. Sodobni knjižni jezik lahko obvladujemo na osnovi sodobnega gradivskega stanja, s širokim pogledom na vse razpoložljive primere in z jezikoslovnimi postopki, ki veljajo za sodobni knjižni jezik nasploh, seveda ob upoštevanju izkazanih glasovnih (ne morda domnevnih) sprememb, ki so se uveljavile v preteklosti.

Glede prebivalskih in pridevniških oblik iz imena *Naklo* oziroma glede razmerja med oblikami *nakljanski/naklanski* in *Nakljanec/Naklanec* oz. *Nakljanka/Naklanka* ter oblikami *nakelski*, *Nakelčan* in *Nakelčanka* torej še ni bila izrečena zadnja beseda. Zagotovo pa bo odločitev znana, ko bo pripravljen posodobljen priročnik slovenskih krajevnih imen.

Z vidika normativistike pa velja upoštevati načelo, da je slovenska jezikovna skupnost že v fazi, ko se jezik vendarle lahko reši bremena marsikdaj domnevnih pretečnih nevarnosti in ogroženosti, kar se izkazuje tudi v blažji normativnosti; res je, da se jezik lahko zaradi tega bolj razplasti, a se s tem vsem njegovim uporabnikom nalaga večja možnost izbiranja in hkrati odgovornost pri izbiri jezikovnih prvin. Ko se odločamo za normativna priporočila, upoštevamo najširšo paleto dejavnikov. Končna odločitev ni zgolj zmaga argumentov enega koncepta nad drugim, temveč sposobnost prepoznavanja zrelosti družbe, ki jo jezik odseva.

Helena Dobrovoljc, Marko Snoj, Peter Weiss (junij 2018)

<https://svetovalnica.zrc-sazu.si/topic/3153/prebivalci-naklega-so-naklanci-nakljanci-nakelčani-ali-naklani> ●

31.OKT

ob 21:00

POD ŠOTOROM

**V ŠPORTNEM
PARKU**

NAKLO

VSTOP PROST

HELP!

A BEATLES TRIBUTE

Iz Nakla v Dalmacijo

Kolesarji osvojili Split

Besedilo in fotografije Janez Legat

Ideja o kolesarjenju na relaciji Naklo–Split je zorela kar nekaj časa. Ekipa štirih kolesarjev – Franci, Janez, Ljubo in še en Janez, je omenjeno idejo večkrat preučila. Vsi smo že bili v Splitu s kolesom po jadranski magistrali, po kaki drugi poti pa še ne. Zato smo pot začrtali preko Črnomlja, Vinice, Tounja, Otočaca, Gospiča, Gračaca, Vrlike, Sinja in Klisa vse do Splita.

Za omenjeno pot smo potrebovali 5 dni. Prvi dan smo »pribricali« do Črnomlja, kjer nas je nekdanji sodelavec v svojem vikendu že nestrpno pričakoval. Pot smo nato nadaljevali preko mejnega prehoda v Vinici in se tako v sosednji lepi njihovi, kot domačini radi rečejo, podali novim dogodivščinam naproti. S slabih 180 m nadmorske višine smo zagrizli v klanec proti prelazu Kapela na višini 888 m. Kogar koli smo povprašali o omenjenem prelazu, je vsak samo znal povedati, da je na višini 888 m, kar si res ni tako težko zapomniti. Kolikšna je dolžina klanca, pa ni znal navesti nihče, saj kolikor smo videli, kolo uporabljajo le redki, pa še to bolj po mestu, z avtom je pa občutek klanca precej drugačen, kajne? Kolesarjenje po spustih verjetno vsi poznamo. Je kratko, a zato toliko bolj lepo. Kolesar namreč preko celega dneva nabira višino, da jo potem v dvajsetih minutah lahko izgubi.

Napočil je čas večerje in nočitve drugega dne. Postanek za nočni počitek smo tokrat našli v Brinju. Čeprav nad nastanitvijo nismo bili ravno najbolj navdušeni, smo vseeno sprejeli ponujeno, saj v tem okolju pravzaprav druge možnosti ni bilo. Res je, da je sosednja Hrvaška veliko večja od Slovenije, ima pa zato tudi mnogo več hektarjev neuporabljenih zemljišč. Kolikor daleč seže oko, povsod eno samo ljubo grmičevje in skalovje. Popoldan smo se namreč dogovorili, da si bomo vsakih 15 km privoščili postanek z vrčkom piva. Žal temu ni bilo tako, saj 50 km praktično ni bilo ničesar, še vode ne, kaj šele piva. Naslednji dan nam je že dobro jutro voščil in pot popestril naslednji prelaz Ličko Lešče, sicer nekaj metrov nižji od Kapele, pa vendar ni bil tako enostaven, kot je na prvi pogled izgledal. Po krajšem počitku in dotoku prepotrebnega goriva, smo pot nadaljevali preko Gospiča do Gračaca, kjer smo prespali tretjo noč. Naleтели smo na izjemno urejeno restavracijo s skoraj novimi sobami, tako da smo zaspali kot majhni otroci.

Pot nas je naprej venomer vodila med manjše vasice, preko avtoceste ali pod njo na drugo stran med grmičevje in skalovje. Domačin, pri katerem smo prenočevali zadnjo noč, nam je celo dejal, ko smo pogled usmerili na nek večji grič, da se je nekoč ta grič imenoval Golo Brdo, zdaj pa ga v celoti prerašča

Reka Mrežnica, nekaj kilometrov oddaljena od slovenske meje

grmičevje. Tudi tu se je gozdna meja močno zvišala. Po nočnem počitku smo že zgodaj zjutraj zagrizli v zadnje kilometre našega načrtovanega cilja, cilja v Splitu.

vlak, ki nas bo preko Zagreba in Ljubljane popeljal nazaj domov, je imel vozni red šele v večernih urah, zato se nam res ni pretirano mudilo in smo tako posledično zadnji dan vzeli malo bolj »na izi«, kot bi rekla današnja mladina. Ura je odbila komaj poldan in že smo bili v Splitu. Kot se spodobi, smo se najprej naužili kopanja v slani morski vodi Jadranskega morja. Poskrbeti smo morali tudi za želodčke, saj kolesar na taki poti potroši ogromno goriva. Po zadoščanju omenjenih potreb pa je že napočil čas vrnitve v domovino.

Tako smo sklenili naše nekajdnevno potovanje na relaciji Naklo–Split. Nekaj ključnih vtisov bi vseeno rad poudaril po prevoženih turi. Kultura voznikov, predvsem »šleparistov«, je v primerjavi z našo deželo na precej višji ravni in tudi na nekaj nižji ravni kot v BiH, v katero smo v isti zasedbi kolesarili preteklo leto. O asfaltni podlagi pa ne bi rad izgubljal besed, saj je v primerjavi z našo »speglana« na zavirljivi ravni, tako da bi tudi motoristi na tej poti lahko zelo uživali brez večjih težav. V kolikor bi koga zanimala podrobnosti o tej 530 km dolgi poti, lahko vsakega od nas pocuka za rokav in izve še kaj več. ●

Najvišja točka na poti do Splita

Glavna avenija Splita, vsaj tako bi rekli Američani.

BC Naklo

Biosferni park Nockberge – projekt MI v Evropi

David Celar

Dijaki in učitelji Biotehniškega centra Naklo se že vrsto let praktično usposabljam v okviru programa Erasmus+. Za dijake, ki se odločijo za takšno vrsto usposabljanja, je to velika dodana vrednost na področju dviga strokovnih kompetenc in pri pridobivanju novih življenjskih izkušenj. Mednarodne izkušnje dijakov lahko pripomorejo k uvajanju dobrih praks iz tujine v domačem okolju. Izkušnja usposabljanja, v sodelovanju s šolami in podjetji iz tujine, jim lahko pozneje pomaga pri lažji zaposljivosti in bolj inovativnemu razmišljanju pri iskanju zaposlitve. Večletno sodelovanje z zunanjimi partnerji je plod dobrega dela projektne pisarne BC Naklo, ki uspešno usmerja, koordinira in pridobiva sredstva za izvedbo različnih projektov v okviru programa Erasmus+.

V začetku junija letošnjega leta se je devet dijakov udeležilo 12-dnevnega praktičnega usposabljanja v Biosfernem parku Nockberge na avstrijskem Koroškem. Učitelja, ki sva jih spremljala, sva z njimi preživela vsak en del usposabljanja. Ves čas usposabljanja pa je bil z nami tudi koordinator iz Biosfernega parka Nockberge, Heinz Mayer. Prvi del so dijaki preživeli v koči Heiligenbachhütte. Koča leži na nadmorski višini 1850 metrov. Dijaki so na tem območju obnavljali planinske poti, spoznavali kulturne in zgodovinske posebnosti kraja in v sklopu delavnice starih obrti izdelali metlo na tradicionalen način. V koči so sami skrbeli za ogrevanje in pripravo obrokov. Med usposabljanjem so obiskali partnersko kmetijsko šolo Litzlhof in mesto umetnikov Gmünd ter Pankratium. V nedeljo smo imeli izlet v Katschberg, kjer smo se zabavali v adrenalinskem parku in ob jahanju konjev. Nato nas je gospod Heinz odpeljal na kosilo na gasilsko veselico. Tam smo lahko začutili utrip kraja in videli domačine, oblečene v tradicionalna koroška oblačila. Korošci dajo velik poudarek tradiciji in jo znajo dobro povezati s sodobnimi smernicami v turizmu. Znotraj biosfernega parka podpirajo vse, kar je lokalno in tradicionalno.

Popoldne smo obiskali čebelarja Traugotta Brandstätterja, ki nam je podrobno razložil in prikazal pridelavo medu. Čebelar ni pozabil omeniti zaslug Slovence Antona Janše za razvoj

sodobnega čebelarstva. Po degustaciji različnih izdelkov, med drugim tudi okusnega namaza iz lešnikove kreme in medu, smo se odpravili do gostišča Gasthof Post v Eisentrattnu. Pred nami sta bila dva fizično naporna dneva krčenja zaraščenega dela pašnika na 1900 metrih nadmorske višine. Poleg sekanja in kurjenja vej smo pregledovali in popravljali ogrado za živino. Ta je večinoma narejena iz žice, na določenih delih pa še na tradicionalen način. Kako se naredi tradicionalna ograja, smo spoznali v prihodnjih dneh, ko smo prišli v kočo Litzlhof Alm, ki leži na 1780 metrih nadmorske višine. Prijetno urejena planšarija, ki jo v poletnih mesecih vodi Nemka, veterinarica Karin. Tam smo imeli praktično usposabljanje skupaj s petdesetimi dijaki kmetijske šole Litzlhof. Razdeljeni po skupinah smo se odpravili na delo. Ena skupina je skrbela za košnjo trave, druga je na tradicionalen način popravljala ograjo ali postavila novo. Nekateri so na ognju pripravljali obročje iz vej, spet drugi so preverjali ograjo za živino in sproti odpravljali napake. Ne smemo pozabiti na zelo zanimivo izdelavo lesenih korit za vodo, ki jih naredijo iz hlodovine, in na delavnico spoznavanja različnih trav in zdravilnih rož.

Zadnji dan smo se odpravili v Radenče (Radenthein), kjer smo si ogledali novo tovarno sira. Tovarna je zasnovana tako, da lahko obiskovalci skozi steklo opazujejo postopek pridelave sira. Vodič, tudi sam lastnik kmetije, je poudaril, da v tovarni Kaslab'n Nockberge sprejemajo mleko le od lokalnih kmetov in da ga plačujejo glede na kvaliteto. Le-ta se je odražala tudi pri okusu sira, ki smo ga lahko poskusili na koncu ogleda tovarne. Zadnji dan smo si ogledali še muzej v turški hiši in mlin, kjer so nam pokazali mletje žita. Naše praktično usposabljanje smo zaključili v prijetni družbi Heinza Mayerja in sodelavcev. Koroško smo zapustili z lepimi spomini in zavedanjem, da bi lahko marsikatero dobro prakso, ki jo imajo naši severni sosede, uporabili pri razvoju kmetijsko-turistične ponudbe v domačem okolju. ●

Krkino priznanje dijakom Biotehniškega centra

Meta Kastelic Švab, učiteljica BC Naklo

Tudi letos, 14. septembra, so dijaki Biotehniškega centra Naklo prejeli v Novem mestu Krkino priznanje za svoje raziskovalno delo z naslovom Ugotavljanje učinkovitosti delovanja antibiotikov po pretečenem roku uporabe.

Antibiotiki so pomembna skupin zdravil, ki rešujejo mnoga življenja, saj nas lahko ozdravijo bolj ali manj nevarnih nalezljivih bakterijskih okužb. Pogosto pa se zgodi, da neuporabljene antibiotike prihranimo in jih vzamemo v primeru ponovne okužbe in to kar brez obiska zdravnika. Prepogosta in nepotrebna uporaba antibiotikov lahko povzroči, da bakterije kaj kmalu razvijejo odpornost oz. rezistenco na antibiotik. Posledično zmanjšujemo učinkovitost antibiotika, katerega razvoj zahteva dolga leta odkrivanja, raziskovanja in testov, preden le-ta pride v zdravniško prasko. Zato je tudi potrebno upoštevati, da neuporabljene ali stare antibiotike pravilno zavržemo. Nikakor jih ne smemo vreči med navadne odpadke, vendar jih vrnemo v lekarno oziroma izročimo na pooblaščen zbirna mesta, kjer jih pravilno uničijo. Če jih ne zavržemo pravilno, povzročimo še več škode, saj se antibiotiki znajdejo širše v našem okolju, kjer vplivajo na mikrobiotsko stanje v naravi in postopoma omogočajo razviti bakterijam rezistentnost na določene antibiotike.

V raziskovalni nalogi so dijaki Liza Komar, Ana Koselj in

Luka Kopač pod mentorstvom mag. Marjetke Kastelic Švab želeli ugotoviti učinkovitost delovanja antibiotikov (zdravil) še po tem, ko jim poteče rok uporabe. Postavili so hipotezo, da bo velika večina izbranih antibiotikov kljub pretečenemu roku uporabe še vedno delovala. Za potrditev hipoteze so z metodami izolacije izolirali bakterije do čistih kultur iz vode in zemlje, jih uspeli v laboratoriju gojiti, rodovno identificirati s pomočjo morfoloških in biokemijskih lastnosti ter opraviti difuzijske antibiogramne 6 različnih antibiotikov, vsakega z 12-imi vzorci izoliranih bakterijskih kultur. Ugotovili so, da je večina antibiotikov raziskovanja še vedno zaviralno učinkovala na rast in razmnoževanje bakterij iz okolja kljub pretečenemu roku uporabe, kar še dodatno potrjuje dejstvo, da je potrebno zavestno poskrbeti za pravilno odlaganje antibiotičnih zdravil. Danes komunalne čistilne naprave niso vedno sposobne prečistiti vsakršna nova zdravila, zato se ta lahko nenadzorovano preko komunalnih, predvsem pa bolnišničnih vod znajdejo v našem okolju. ●

Podelitev Krkinega priznanja. Foto: Last podjetja Krka, d.d.

V mikrobiološkem laboratoriju ob ugotavljanju učinkovitosti šestih antibiotikov po roku uporabe. Foto: Arhiv BC Naklo

»Očistimo Naklo«

Ekošportni dan na Biotehniškem centru Naklo

David Celar in Nataša Kunstelj

Zadnjo soboto v mesecu septembru smo na Biotehniškem centru Naklo organizirali ekošportni dan. Poleg rekreacije smo naredili nekaj koristnega tudi za našo okolico. Združili smo moči z Lovsko družino Udinboršt in Društvom upokojencev Naklo ter se razdeljeni po skupinah podali na različne lokacije v občini. Skupine dijakov so vodili člani omenjenih društev in

učitelji. Pobirali smo odpadke v Udin Borštu, Nacovki, v okolici ribnika Žeje, Okroglega, Cegelnice, ob Savi, pot nas je vodila vse do Tenetiš. Zbrali smo preko 30 večjih vreč odpadkov in poskrbeli za odvoz do zbirnega

centra Naklo. Na šoli smo izvedli tudi delavnico pravnega ločevanja odpadkov v organizaciji Komunale Kranj. Z akcijo smo dijake osvestili o pomenu pravnega odlaganja odpadkov in o recikliranju. Sicer malce kasneje, a vseeno smo podprli akcijo Očistimo Slovenijo v enem dnevu. V akcijo je bilo vključenih

preko sedemsto dijakov, dan pa sva organizacijsko izvedla David Celar in Nataša Kunstelj.

Zahvaljujemo se vsem članom obeh društev za pomoč pri vodenju in izpeljavi našega ekošportnega dneva. ●

Mladi prostovoljci OŠ Naklo

Učenci so radi brali stanovalcem Doma

Barbara Ušaj

Osnovna šola Naklo sodeluje z Domom starejših občanov Naklo že vrsto let. Vsako leto učenci na različne načine popestrijo življenje stanovalcev Doma. Ob različnih priložnostih jim pripravijo glasbene, pevske, igralske, recitatorske, plesne točke ali klepetalnico s čajanko. Življenje stanovalcev popestrijo tudi z različnimi družabnimi igrami in podobno. Ob vsem tem velja pohvaliti tako učence kot tudi učiteljice, ki so vedno znova pripravljeni za takšno vrsto sodelovanja. Ob tem se tako učenci kot tudi učiteljice zavedajo pomembnosti medgeneracijske povezanosti v domačem kraju in razvijanja sočutnosti do starejših ljudi. Čutiti je obojestransko zadovoljstvo in veselje, tako s strani učencev kot tudi s strani stanovalcev Doma.

V letošnjem šolskem letu je z Domom starejših občanov Naklo devet učencev drugega in tretjega razreda sodelovalo na poseben način. Prevzeli so vlogo malih prostovoljcev ter z branjem razveseljevali starejše stanovalce. Pripravili so različne pravljice, vezane na določene letne čase ali druge priložnosti. Z velikim veseljem so redno odhajali v Dom starejših občanov, saj so čutili, da s tem naredijo veliko dobrega zase in za druge. Ker so zamenjali svojo vlogo, saj so v tem primeru oni brali starejšim od sebe in jim s tem polepšali urice in dneve, jim branje sploh ni predstavljalo obveznosti.

Naši mali prostovoljci so z veseljem sprejeli tudi vabilo predsednika države g. Boruta Pahorja na zaključno prireditev Prostovoljec leta 2017, ki je bila 4. junija 2018 v dvorani Grandis v Kongresnem centru Brdo pri Kranju. Med številnimi prijavljeni-

mi prostovoljci so sodelovali kot najmlajši in prejeli priznanje za sodelovanje na natečaju Prostovoljec leta 2017. ●

Prvi šolski dan

Bojana Goltez Košir

Šolarje so prvi šolski dan, 3. kimavca 2018, v šolo pospremile dežne kaplje, a to ni pokvarilo veselja ob ponovnem snidenju s sošolci in radovednosti ob vstopu v višji razred. V Waldorfsko šolo OE Gorenjska na Glavni cesti 13 je letos vstopilo 108 učencev od 1. do 7. razreda.

Prvošolcem in njihovim staršem so učenci višjih razredov pripravili topel sprejem. Učenci 7. in 6. razreda so zaigrali na kljunaste flavte, učenci od 2. do 5. razreda pa so jih sprejeli s pesmijo in sončnicami. Pozdravila sta jih tudi župan občine Naklo, gospod Marko Mravlja, in vodja šole, gospa Branka Strmole Ukmar. Občina Naklo je šoli med poletnimi šolskimi počitnicami pripravila posebno darilo. Ob obstoječi zgradbi je zgradila dodatno učilnico, v kateri sedaj domuje 3. razred.

Po lepem sprejemu sta razredničarka in njena pomočnica odpeljali prvošolčke na prvo učno uro, svojo malo učno uro

pa so imeli tudi starši prvošolčkov. Vodja policijskega okoliša Naklo, gospod Roman Andoljšek, jih je seznanil s prometno ureditvijo v okolici šole in spregovoril o preventivi otrok v cestnem prometu. Gospod Andoljšek se bo v letošnjem šolskem letu srečal še s petošolci, ki bodo opravljali kolesarski izpit.

Veselim se letošnjega šolskega leta in dogodkov, ki nam jih bo prineslo. Tudi letos bomo obiskali stanovalce Doma starejših občanov, snujemo že program adventnega sejma

(24. 11. 2018), ki bo priložnost za druženje, v svoje stare razrede ali igralnice pa boste lahko pokukali tudi tisti, ki ste v preteklosti obiskovali stavbo na Glavni cesti 13. V nedeljo, 21. oktobra, pa vas vabimo v Dom Janeza Filipiča na koncert učencev Berlinske waldorfske šole.

Učenci in učitelji se v Naklem res dobro počutimo in veselimo, da smo del te skupnosti. ●

Literarnica

Zločin za okolje

Sara Kidan, 9. b

Prvošolka Milena ni bila običajna sedemletna deklica. Med odmori se je zadrževala sama zase in ni imela prijateljev. Niso je zanimale roza oblekice, barbik ali princeske. Zanimale so jo le narava in živali. Čudila se je dekletom, ki so jokala in se kriče bala drobnih žužkov in začela vpiti in jokati, če so sošolci ubili kakšnega pajka. Proti koncu osnovne šole se je stepla s sošolcem, ki je po poti iz šole metal petarde in s tem plašil potepuške mačke in pse. Živela je v blokovskem naselju v ljubljanskih Fužinah. Njeni starši so bili po cele dneve v službi. Mama je bila pravnica, oče pa pomemben poslovnež. Milena si je vedno želela živalco. Večkrat je prosila starše ali poizkušala v stanovanje pretihotapiti potepuško mačko ali psa, a vse, kar je dobila, je bila zaušnica od mame in jasen ne. Ostalo ji je le še pogovarjanje z žužki in hranjenje golobov na strehi bloka.

Ko je odrasčala, je vse bolj in bolj sovražila ljudi, kot so njeni starši, poslovneže, ki jim je bilo mar le za denar, in sama postala veterinarica, ekologinja in prostovoljka v domu za izgubljene in zapuščene žvali. Nekateri so jo imeli za norico, ki v svoj dom sprejme vsako potepuško žival in živi sama z na ducate mačkami, psi, golobi, podganami in še čim drugim. Njena edina prijateljica je bila stara gospa, s katero sta včasih skupaj hranili golobe. Rade je poslušala njene zgodbe o tem, kakšno je bilo življenje včasih, ko so bile ulice še neonesnažene in reka blizu mesta še bistra, da so se otroci poleti lahko celo kopali v njej. Te zgodbe so Mileno še posebno ganile. Danes so namreč reka in vsa bitja v njej močno ogrožena.

Večino krivde je Milena pripisovala direktorju bližnje največje tovarne tekstila v Sloveniji. Večkrat ga je poskušala prepričati, naj nekaj ukrene, saj se barve, ki jih uporabljajo, pogosto izlivajo v reko in skozi dimnik uhaja veliko dima, ki onesnažuje ozračje.

Tokrat se je odločila, da spet poskusi. Dogovorila se je za sestanek z njim in se nekega popoldneva res odpravila v njegovo pisarno. Sedel je v svojem udobnem naslanjaču za veliko pisarniško mizo, na kateri je bila zlata ploščica z napisom gospod direktor Edo Novak. Bil je velik čokat možki, čigar lasje so že začenjali siveti, imel pa je bistre in prebrisane oči kot podlasica. Milena je z velikim odporom, a vendar nekim spoštovanjem pristopila k njemu in ga nagovorila: »Spoštovani gospod direktor, zopet sem tu, da bi se pogovorila o vplivu vaše tovarne na okolje.«

»Izvolite, a prosim pohitite, saj imam čez pol ure sestanek z našimi poslovnimi partnerji iz Kitajske.«

»Velja, bom kratka in direktna. Oba veva, da pride v tovarni pogosto do izliva tekstilnih barv, pri čemer je prizadeto okolje. Še posebno moram poudariti, da redki vrsti sladkovodne ribe kraljeva akara grozi izumrtje! In ne recite mi spet, da so te zadeve že preverili tisti ljudje iz ministrstva za okolje in prostor, saj dobro vem, da so bili to sami podkupljeni prevaranti!«

»Dovolj! Ne vem, o čem govorite, in niti pod razno ne razumem vaših nesmiselnih obtožb. Prihranite te svoje zgodbe za mojega odvetnika. Izvolite vizitko.«

»Pha, odvetnik, pa kaj še! Ne zanima me, pa če mi pošljete samega papeža, ne bom odnehala, dokler ne bom uslišana. Če ne gre zlepa, bo šlo pa zgrda!« je sklenila in brez pozdrava odvihrala iz pisarne.

Naslednje jutro je bil na naslovnici vseh časopisov objavljen članek z naslovom: »Podtaknjen požar v tovarni tekstila«. Osumljencev ni bilo veliko in policija je hitro ugotovila, kdo se je skrival za tem. Milena je sicer res pristala v zaporu, vendar je dosegla, kar je želela. Škoda je bila prevelika in tovarno so zaprli. ●

Od prijateljev do sovražnikov

Nika Klančar, 9.a

Nekoč sem poznala dva fanta. Bila sta najboljša prijatelja. Skupaj smo obiskovali osnovno šolo. Bila sta kot eno.

Miha je bil postavnejši. Imel je veliko mišic. Njegovi lasje so bili rjave barve in vedno rahlo razmršeni. Imel je modre oči, take, da si se v njih lahko izgubil in za trenutek pozabil na svet. Prav tako je bil zelo visok in vse punce so vedno tekale za njim. Njegova osebnost pa ni bila ravno najboljša. Pripravljen je bil

poslušati, vendar ni bil dober v zadrževanju tujih skrivnosti. Svojo priljubljenost je izkoriščal za obračanje sošolcev v svojo smer. Če si se mu zameril na kakršen koli način, si lahko čez noč iz ene izmed najbolj priljubljenih oseb pristal na najbolj osamljeni, nezaželeni osebi.

Rok na drugi strani pa je imel zelo veliko srce. Nihče razen Miha se ni pretirano družil z njim. V šoli je imel odlične ocene

in bil je zelo pameten. Vedno, ko je bil kdo v zagati, mu je brez pomisleka priskočil na pomoč. Ni opravljal in skrivnosti je držal zase. Povrh vsega pa je imel odličen smisel za humor. Zaradi njunih različnosti sta se popolnoma ujemala. Najboljša prijateljica sta bila od vrtca pa vse do konca devetega razreda, ko se je njuna pot razšla. Miha je začel obiskovati Iskro v Kranju, Rok pa je bil z odličnimi ocenami in z vsemi svojimi priznanji sprejet na gimnazijo Bežigrad. Tam v bližini sta delala tudi njegova starša, zato so se odločili preseliti v Ljubljano.

Od tega prelomnega trenutka se Rok in Miha nista več srečala in počasi sta izgubila vse stike.

Čez 15 let

»Šef! Tisti okoljevarstvenik je spet na delu! Grozi nam s sodiščem, če v roku enega tedna ne izboljšamo situacije z onesnaževanjem!« je rekel pomočnik vodje tovarne plastike.

»Spet inšpektorji! Vsak dan samo inšpektorji in policija! Kdaj bo prišla banka in nam izročila kakšen milijon? Kakorkoli, naženi ga domov,« je rekel šef tovarne Miha.

»Gospod inšpektor. Šef Miha je trenutno zaseden. Prosim, obiščite nas kdaj drugič, ko bo prost.«

»Pa kaj še! Videl sem ga s cigaro še pred dvema minutama in izgledal ni prav nič zaseden. Sedaj imam dovolj. Povedal mu bom svoje ali pa mi ni ime Rok DeWit!« je dejal inšpektor in mimo asistenta švignil skozi vrata, na katerih je pisalo »Več tovarn, lepši svet – Miha Novak«. Ko je to ime videl inšpektor Rok, so se mu za sekundo povrnilo vsi spomini iz osnovne šole. Na to se ni preveč oziral, saj je menil, da je to lahko nek drug moški z enakim imenom. Ko je vstopil v pisarno, je zagledal ogromen usnjen stol. Na stolu je sedel moški z obrazom obrnjen proti oknu, proč od vhoda.

»A, gospod inšpektor! Pa ste le prišli! Kot sem že rekel, tovarne ne bom prodal, niti filtrov proti onesnaževanju zraka se mi ne splača kupiti. Briga me za naravo in živali. Kaj šele za neko segrevanje ozračja. Vseeno mi je. Poglejte. V današnjem svetu je pomemben velik dobiček, ki pa ga z nakupom nekaj

proti onesnaževalnih filtrov ne bom dobil. Poleg tega so naši produkti ljudem všeč. S filtri ali brez njih,« je rekel šef Miha.

»Prisežem, da bom v roku treh dni zakonito zaprl to tovarno, pa če me pobere.«

V tem trenutku se je Miha s stolom obrnil proti vhodu, kjer je zagledal moškega s kupom papirjev. Miha je v njem prepoznal Roka – svojega nekdanjega najboljšega prijatelja.

»Rok?« je vprašal. »Si to res ti? Ne veš, kako zelo sem te pogrešal! Pridi, greva na pivo, da se pogovoriva o starih časih in o najinih življenjih.«

Rok ga je debelo pogledal in mu odvrnil: »Poglej. Vem, kdo si. Ja, spomnim se te. Vendar to ne spremeni moje profesionalnosti do dela in dejstva, da močno onesnažuješ zrak. Dan za dnem živali umirajo in postajajo ogrožene. Čez nekaj desetletij, kdo ve, morda bo zaradi takih tovarn ogroženo človeštvo.«

»Zakaj ti tako mar za to? Poleg tega vem, kakšno škodo delamo naravi. Vendar nekako moram preživeti. Poleg tega ljudje, ki delajo v tovarni, ne bi bili veseli nad izgubo vsega denarja, ki bi ga sicer porabili za nakup prečiščevalnih filtrov,« mu je odvrnil Miha.

»Torej, če prav razumem, je problem v denarju?« je vprašal Rok.

Miha mu je prikimal.

»Poglej. Na izbiro imaš, da ali ne kupiš filtrov in da se vse tvoje tovarne zaprejo v roku treh dni do enega tedna, ali pa kupiš filtre, obdržiš tovarne, dobiš nagrade za okoljevarstvene tovarne, s tem pridelaš večji dobiček in za povrh vsega dobiš nazaj še svojega najboljšega prijatelja.«

»Dobiti nazaj najboljšega prijatelja, praviš? To zveni zelo mamljivo. Pa tisto z dobičkom? Če prav razumem, bom z naravi bolj prijazno tovarno naredil več dobička? Zmenjeno. Pod pogojem, da zdaj pristaneš na tisto pivo, ki sem ti ga obljubljal prej,« je rekel Miha.

Rok je na to idejo pristal in po pogovoru sta začela sodelovati ter od tega dne dalje vodila najbolj dobičkonosno okolju prijazno tovarno na svetu. ●

Gibanje za male in velike v vrtcu

mag. Gabrijela Masten, pomočnica ravnateljca

Tudi v vrtcu smo se odločili, da letos sodelujemo pri vseslovenski akciji SIMBIOZA GIBA, ki bo potekala od 15. do 22. oktobra 2018. V tem tednu športno-rekreativnega medgeneracijskega gibanja bomo tako v Vrtcu Mlinček v Naklem kot tudi v Vrtcu Jelka v Dupljah pripravili različne (brezplačne) aktivnosti.

Cilj vseslovenske akcije Simbioza Giba je promocija zdravega in aktivnega življenja ter staranja.

Skupaj s starejšimi (stari starši, upokoјenci, stanovalci Doma za starejše občane Naklo ipd.) se bomo razgibali, se igrali različne gibalno-plesne igre, šli na sprehod, se pri tem zabavali in družili. Gre za projekt na področju gibanja, športne rekreacije, športa, telesne kulture in medgeneracijskega sodelovanja.

Moto letošnjega projekta je povezan s sloganom VSE ŽIVLJENJE SE GIBAMO - GIBANJE JE ŽIVLJENJE IN ŽIVLJENJE JE GIBANJE. Več o tem projektu pa si lahko preberete na spletni strani simbiozagiba@simbioza.eu.

Točen razpored in termini aktivnosti bodo tudi še objavljeni na naši spletni strani www.os-naklo.si.

Vljudno vabljeni! Potrebujete samo dobro voljo in pozitivno energijo! ●

**PROSTOR ZA
VAŠ OGLAS!
POKLIČITE:
040 202 384**

TERLES d.o.o.

Bistrica 1, 4202 Naklo

- žaganje hlodovine
- prodaja žaganega lesa
→ plohi, deske, letve, tramovi
- visoke vrtne grede
- izdelava opaža
- storitve po naročilu
- prevozi in odkup hlodovine

GSM: 041 875 091, teranterles@gmail.com

KAMEN JERIČ od leta 1968

Naša dejavnost obsega:

- Marmor, granit
- Izdelava okenskih polic, stopnic, kuhinjski in kopalniški pulti, izdelava nagrobnih spomenikov, obloge kaminov
- Na zalogi dekorativni kamen, granitni tlak, granitni robniki, granitne kocke
- Velika izbira nagrobnega peska (1. november)
- Izris 3d nagrobnika

Tel: 00386 4 25 25 500

Mobitel: 041 66 11 64

Spletna stran: kamnosestvo-jeric.si

Delovni čas: ponedeljek-petek 8-17, sobota 8-12

SLOGA

Kmetijsko gozdarska zadruga z.o.o.
VAŠ ZANESLJIVI PARTNER NA KMETIJI

juhuhu, jesen bo tu!

Slogin vrt

PRI NAS DOBITE VSA GNOJILA
IN VRTNO ORODJE, KI GA POTREBUJETE
ZA JESENSKO DELO NA VRTU.

VSE ZA UREJANJE GROBOV

Pesek in zemlja za grobove, krizanteme, mačehe, rese, nagrobni aranžmaji iz suhega in svežega cvetja, cvetlični nasadki, rezano cvetje, sveče,...

SAMO ZA VAS PO ZELO UGODNIH CENAH

PODPIRAMO
Domače in
lokalno

SADIKE SADNEGA DREVJA

- avtohtone sorte
- jagodičevje vseh vrst

KVC SLOGA KRANJ

Vsak delavnik od 7^h do 19^h, sobota od 7^h do 13^h, tel: 04 20 14 960

www.sloga.si

VSE ZA SODOBNEGA KMETJA!

SILOTTI

STIHL

JOHN DEERE

LANCMAN

VELDRONA d.o.o. NAKLO

Glavna cesta 20, 4202 NAKLO

info@veldrona.com

<http://veldrona.si>

<http://veldron.com>

Računovodski servis

(za d.o.o., s.p., društva,...)

Kontakt: 041 863 440

Trgovina Matjaž

Tel.: 04 257 15 02, Faks: 04 257 18 31

Barve, laki, pisarniški material, računalniki in oprema, fotokopiranje, kemična čistilnica, popravilo čevljev, ponudba točenih vin in

SERVIS RAČUNALNIKOV IN OPREME

Odprto 8.00-12.00 in 14.30-18.30

Sobota 8.00 - 12.00

MESARSTVO "TIŠLR"

Peternej Janez s.p.
Podbrezje 32,
4202 Naklo
tel.: 04/ 530 66 00
gsm: 031/ 307 786

P. E. Naklo
Glavna cesta 33
(poleg gasilskega doma)
Odprto: pon. 8-12,
tor.-pet. 8-16, sob. 7-12

**VSE VRSTE
SVEŽEGA MESA**

- SUHI DOMAČI
MESNI IZDELKI
- PREKAJENO MESO
- MREŽNE PEČENKE
- Tatarski biftek

Z O B N A
ORDINACIJA
ZA ODRASLE

Erika Teran, dr. dent. med.

Zg. Duplje 101a, 4203 Duplje

tel.: 04 25 75 888

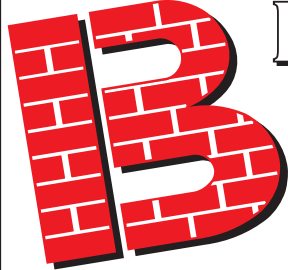
**ODKUP - POSEK, SPRAVILO
IN PREVOZ LESA**

Strahinjš 120 - NAKLO,
tel.: 04 / 25 76 440,
gsm: 051 / 358-368
info@megales.si
www.megales.si

- Odkupujemo hlodovino smreke, jelke in macesna ter celulozni les. Brez časovnih omejitev odkupujemo bukove goli, goli drugih trdih in mehkih listavcev.
- Izvajamo sečnjo in spravilo lesa z gozdarsko žičnico.
- Ugodne cene in dobri plačilni pogoji.

Megales - vaš partner pri odkupu, poseku in prevozu lesa.

BREZA

d.o.o.

**Trgovina
z gradbenim,
repromaterialom in storitve**

Podbrezje 109, 4202 Naklo
tel.: 04/532 51 00

Odprto: 7.00-17.00
sobota 7.00-13.00

že eno leto v
Naklem

Ob prvi obletnici trgovine **Hitri Kruhek v Naklem**, našim cenjenim in bodočim strankam vse leto nudimo 40% popust na vse pekarske izdelke vsak delovnik med 18. in 19. uro, ter ob sobotah med 12 in 13. uro.

Vabimo vas, da si ogledate našo bogato ponudbo svežih pekarskih izdelkov in med njimi poiščete tiste, ki vam najbolj teknejo.
Glavna cesta 32, Naklo ob Mercatorju.

DELOVNIK:

pon. - pet.:
od 6.-19. ure
sobota
od 6.-13. ure

VABLJENI!**-40%**

vsak delovnik
od 18. do 19. ure
sobota
od 12. do 13. ure

Čisto je lepo.

Komunala Kranj

z vami že 60 let

Nevarno odložite na varno – akcija zbiranja nevarnih odpadkov iz gospodinjstev

Nevarnih odpadkov ne smemo odlagati z ostalimi odpadki. Zbiramo jih ločeno, saj le tako lahko preprečimo njihov škodljiv vpliv na okolje. Z ločenim zbiranjem zagotovimo, da se bodo ti odpadki predelali oz. strokovno uničili. Med nevarne odpadke, ki jih lahko oddate, sodijo: odpadna zdravila, barve, laki, topila, škropiva, pesticidi, razne kemikalije, odpadno jedilno in motorno olje, masti, hladilna tekočina, akumulatorji, baterije, tonerji, neonske cevi ... Oddate lahko tudi embalažo dezodorantov, osvežilcev prostora, lakov za lase, sprejev in barv, ki so pod pritiskom in čeprav je embalaža prazna, je še vedno nevarna, saj lahko povzroči eksplozijo. Nevarne snovi lahko vsebujejo tudi nekatera čistila ali kozmetična sredstva in tudi sodijo med nevarne odpadke.

Uporabnike vabimo k oddaji nevarnih odpadkov samo iz gospodinjstev. Komunala Kranj obvešča vse uporabnike o akciji zbiranja nevarnih odpadkov, ki bo potekala na območju Mestne občine Kranj ter občin Naklo, Šenčur, Preddvor in Jezersko v času od 8. do 19. oktobra 2018. Prijazno vabljeni, da nas obiščete v času akcije zbiranja nevarnih odpadkov in poskrbite, da nevarni odpadki ne bodo ogrožali okolja in nenazadnje tudi našega zdravja. Preverite lokacije zbirnih mest in časovni razpored akcije.

Področje	Datum	Ura	Kraj zbiranja
Občina Naklo			
	torek, 16.10. 2018	od 13.00 do 18.00	v zbirnem centru Naklo

Nevarne odpadke iz gospodinjstev lahko vse leto brezplačno oddate tudi v času odprtja zbirnega centra Tenetiše in Naklo.